

Leirikouluohjaajan opas Brightonin

Tiina Kauppinen

Opinnäytetyö
Matkailun koulutusohjelma
2012

<p>Tekijä tai tekijät Tiina Kauppinen</p>	<p>Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2008</p>
<p>Raportin nimi Leirikouluohjaajan opas Brightonin</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 42+30</p>
<p>Opettajat tai ohjaajat Annika Konttinen, Anne Koppatz</p>	
<p>Leirikoulun järjestäminen ulkomailla auttaa nuoria tutustumaan vieraaseen kulttuurin ja antaa valmiuksia toimia tavanomaisen elinympäristönsä ulkopuolella. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luoda ohjaajan opas Brightonin suuntautuvaan leirikouluun. Käsiteltäväksi ongelmaksi määriteltiin se, mitä leirikouluohjaajan tulee tietää ryhmän ohjaamisesta ulkomailla, mitä hänen tulee tietää leirikoulukohde Brightonista ja vierailukohde Lontoosta ja miten hänen tulee toimia vieraassa maassa ja kulttuurissa. Oppaan on tarkoitus olla apua leirikoulun suunnittelussa ja toteutuksessa. Opinnäytetyön kirjoittaminen aloitettiin syksyllä 2011 ja se valmistui keväällä 2012.</p> <p>Opinnäytetyö koostuu teoriaosuudesta ja produktiivisesta osiosta. Opinnäytetyön produkti koottiin teoreettisen viitekehityksen pohjalta. Teoreettinen viitekehitys koostuu leirikoulusta matkailutuotteena ja opiskelukeinona, matkailutuotteen tuotekehityksestä, matkaoppaana toimimisesta sekä Englannista matkailukohteena.</p> <p>Opinnäytetyön produktissa, eli leirikoulun ohjaajan oppaassa, haluttiin painottaa erityisesti leirikoulun suunnittelua ja toteutusta, englantilaista kulttuuria sekä leirikoulukohde Brightonia ja vierailukohde Lontoota. Oppaasta tehtiin helppolukuinen ja helposti lähestyttävä kuvien ja esimerkkitapausten avulla. Oppaaseen liitettiin myös lähdemateriaalia, jota ohjaaja voi käyttää apuna leirikoulun suunnittelussa.</p> <p>Opas on suunnattu yläasteen tai lukion ryhmien ohjaajien käytettäväksi, mutta se on kuitenkin vapaasti kaikkien käytettävissä. Opasta voidaan soveltaa myös muihin kohteisiin suuntautuviin leirikouluihin.</p>	
<p>Asiasanat Leirikoulu, Englanti, tuotekehitys, Brighton</p>	

Degree Programme in Tourism

<p>Authors Tiina Kauppinen</p>	<p>Group or year of entry 2008</p>
<p>The title of thesis Leader's Manual to School Camp in Brighton</p>	<p>Number of pages and appendices 42+30</p>
<p>Supervisor(s) Annika Konttinen, Anne Koppatz</p>	
<p>Arranging a school camp abroad helps young people to get acquainted with foreign cultures and provides tools to cope outside their normal living environment. The aim for this thesis was to create a leader's manual for a school camp in Brighton.</p> <p>The main research problem for the thesis was to define what the leader should know about guiding a group abroad, what the leader should know about Brighton as school camp destination and as well as about visiting London. Additionally, how the leader should act in the foreign country and culture was also discussed. The purpose of the manual is to serve as a guideline in the planning and implementation of a school camp. The writing process of this thesis was started in fall 2011 and it was completed in spring 2012.</p> <p>The thesis consists of a theoretical part and productive part. The product of the thesis was based on the theoretical framework of the study. The conceptual framework introduces a school camp as a travel product and learning method, product development of a travel product, serving as a tour guide as well as England as a travel destination.</p> <p>In the product of the thesis, a leader's manual to school camp, special emphasis was put on planning and implementation of the school camp, on Brighton, the school camp destination, as well as on visiting London. The typical features of English culture were also discussed. The manual was made easy to read and approach by photos and example cases. Additional sources were attached to the manual to assist the leader in planning the school camp.</p> <p>The manual is initially written for the leader of a junior high or high school group; however, it is freely used by everyone. Furthermore, the manual can also be applied to school camps in other destinations.</p>	
<p>Key words School camp, England, product development, Brighton</p>	

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Leirikoulu matkailutuotteena ja opiskelukeinona.....	3
2.1 Leirikoulun merkitys opiskelijoille	3
2.2 Leirikoulun toteutusvaiheet.....	4
3 Matkailutuotteen tuotekehitys	7
3.1 Matkailutuote	7
3.2 Uuden tuotteen suunnittelu- ja toteutusprosessi.....	9
4 Matkaoppaana toimiminen	14
4.1 Matkaoppaan tehtäväkuva	14
4.2 Vaatimukset matkaoppaan työhön.....	17
5 Matkakohteena Englanti.....	19
5.1 Perustietoa Englannista matkailijalle.....	19
5.2 Englantilainen elämäntapa ja käytöstavat.....	21
5.3 Tietoa Brightonista.....	24
5.4 Matkailijana Lontoossa	25
5.4.1 Nähtävyydet.....	26
5.4.2 Liikkuminen.....	27
5.4.3 Majoitus	28
6 Prosessikuvaus	30
7 Pohdinta	34
Lähteet	37
Liitteet.....	43

1 Johdanto

Leirikoulu on yhdistelmä koulu- ja leirielämää, jolloin oppiminen tapahtuu leirikoulu-kohteessa ja tietoa hankitaan paikan päällä kohteessa. Leirikoulun järjestäminen kotimaan ulkopuolella on loistava keino perehdyttää nuoria vieraaseen kulttuuriin. Autenttisessa ympäristössä opiskelu kehittää ja parantaa nuorten oppimismotivaatiota.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on laatia kattava ja hyödyllinen opas Englannin Brightonin suuntaavalle yläasteen tai lukion leirikouluryhmän ohjaajalle. Käsiteltäväksi ongelmaksi määritellään se, mitä leirikouluohjaajan tulee tietää ryhmän ohjaamisesta koulun ulkopuolisessa ympäristössä, mitä hänen tulee tietää leirikoulukohde Brightonista ja vierailukohde Lontoosta sekä miten hänen tulee toimia vieraassa maassa ja kulttuurissa. Oppaan on tarkoitus siis antaa käytännön tietoa ja ideoita ryhmän ohjaajana toimimiseen sekä matkan suunnitteluun ja toteutukseen.

Opas rajataan antamaan tarkempaa tietoa Brightonin suuntautuvasta leirikoulusta, sillä se on yksi suosituimpia nuorten kielikurssikohteita ja näin ollen loistava kohde myös leirikoululle. Kyseessä on produktiivinen eli toiminnallinen opinnäytetyö ja sen tuotoksena on leirikouluohjaajan opas, joka on tämän opinnäytetyön liitteenä. Vaikka leirikoulun kohteeksi on rajattu Brighton, opas sisältää myös yleistä tietoa brittiläisestä kulttuurista sekä ohjeita Lontoossa vierailuun, sillä suurkaupunkivierailu on tarkoitus toteuttaa osana leirikoulua.

Aivan vastaavanlaista kehittämistehtävää ei ole aiemmin tehty, tosin erilaisia ohjaajan oppaita on tehty useita monista eri aihealueista. Myös leirikouluun liittyviä tutkimuksia on toteutettu, mutta varsinaista ohjaajan manuaalia ei ole tehty. Opinnäytetyön kirjoittajan kehittämistehtävä on ajankohtainen, sillä nykyajan globaalissa maailmassa tutustuminen vieraisiin maihin ja kulttuureihin on hyvin tärkeää. Leirikoulu antaa nuorille myös harjoitusta ryhmässä työskentelyyn. Leirikoulukohteen valintaan vaikutti myös opinnäytetyön tekijän kiinnostus Englantia ja sen kulttuuria kohtaan.

Raportti sisältää teoreettisen viitekehyksen, jonka osa-alueita ovat leirikoulu matkailutuotteena ja opiskelukeinona, matkailutuotteen tuotekehitys, matkaoppaana toimiminen

sekä Englanti matkakohteena. Omat lukunsa ovat myös opinnäytetyön prosessikuvaukselle sekä pohdinnalle, jossa työn kirjoittaja tarkastelee valmista tuotosta.

Opinnäytetyössä on myös toiminnallinen osuus, joka on teorian pohjalta luotu tuotos. Keskeisiä käsitteitä ovat muun muassa leirikoulu, tuotekehitys ja kulttuuri.

Leirikoulua käsittelevässä osuudessa perehdytään leirikoulun merkitykseen oppilaille, esitellään sen toteutusvaiheet sekä pohditaan sitä opiskelukeinona ja matkailutuotteena. Matkailutuotteen tuotekehitystä käsittelevä kappale muodostuu matkailutuotteen määrittelystä sekä uuden tuotteen suunnittelu- ja toteutusprosessin kuvailusta. Matkaoppaana toimimista käsittelevä luku esittelee matkaoppaan toimenkuvaa sekä vaatimuksia työhön. Englantia matkakohteena käsittelevä kappale sisältää matkailijalle hyödyllistä tietoa maasta ja siinä tutustutaan englantilaiseen kulttuuriin sekä esitellään matkailullisesta näkökulmasta leirikoulukohde Brighton ja pääkaupunki Lontoo, jossa on tarkoitus vierailla ja yöpyä leirikoulujakson aikana.

Opinnäytetyön toiminnallinen osuus, eli leirikoulun ohjaajan opas, kootaan teoreettisen viitekehyksen pohjalta. Oppaassa painotetaan erityisesti leirikoulun suunnittelu- ja toteutusvaiheita, Englantia matkailukohteena sekä sen kaupunkeja Brightonia ja Lontoota. Oppaasta on tehty helppolukuinen ja kiinnostava muun muassa sisällysluettelon, esimerkkien ja kuvien avulla.

2 Leirikoulu matkailutuotteena ja opiskelukeinona

Tässä luvussa pohditaan leirikoulun soveltamista matkailutuotteeksi sekä esitellään sen toteutusvaiheita. Luvussa myös käsitellään leirikoulun merkitystä osana koulunkäyntiä ja opetusta.

Leirikoulu on yhdistelmä koulu- ja leirielämää, jolloin tietoa hankitaan suoraan opetuskohteesta. Leirikoulu koostuu normaalisti 2–5 päivän opetusjaksosta koulun ulkopuolisella paikkakunnalla. Leirikoulu eroaa perinteisestä luokkaopetuksesta siten, että opetuspaikka ja työajat ovat erilaiset. Myös opetustavat ja sisällöt rakentuvat eri tavalla kuin luokahuoneopetuksessa. Leirikoulun aikana voidaan tehdä myös ennalta suunniteltuja opintokäyntejä ja -retkiä, jolloin leirikoulun matkailullinen osuus korostuu. (Lehikoinen 1991, 7–8; Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011a.) Leirikoulu eroaa opintoretkestä ja -käynneistä siten, että se on kestoaltaan pidempi kuin edellä mainitut opiskelukeinot. Leirikoulu olisi hyvä suunnitella osaksi eri aineiden toteutussuunnitelmaa, jolloin se toimii linkkinä eri aineiden välillä ja on tehokas työskentelyväline. Lyhytkin, lähelle suuntautuva leirikoulu voi olla hyödyllinen, sillä sisältö määrää sen laadun. (Kuronen & Rantakangas 1997, 9; Lahdenperä, Virtanen, Saarinen & Salmi 1989, 21.)

2.1 Leirikoulun merkitys opiskelijoille

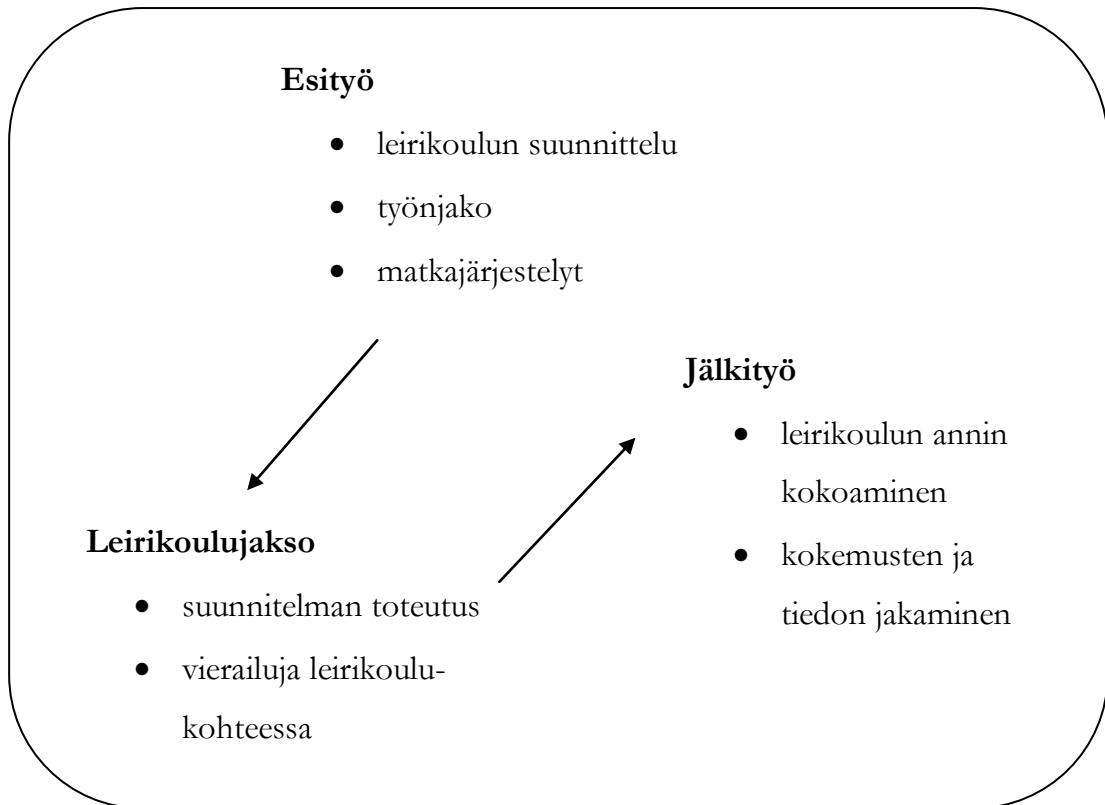
Leirikoulun tarkoituksena on tutustua uudenlaiseen ympäristöön, tavata uusia ihmisiä, tuntee yhteenkuuluvuutta, asua ja elää vieraassa ympäristössä sekä kokea uutta (Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011a). Leirikoulu edesauttaa kehittämään oppilaiden henkisiä ja fyysisiä valmiuksia. Pedagogisesta näkökulmasta leirikoulun suunnittelu ja toteutus tapahtuu yhteistyössä oppilaiden ja opettajan kanssa. Leirikoulun toteutus sujuu sitä paremmin, mitä enemmän oppilaat itse ovat olleet osallisina sen suunnittelussa. Lopullinen päätösvalta ja vastuun kantaminen on kuitenkin aina opettajalla. (Kuronen & Rantakangas 1997, 9.)

Opettajien ja vanhempien ideoimat pienet yllätykset luovat lisäjännitystä leirikouluun. Pienetkin seikkailuhetket antavat oppilaille elämyksiä, joiden kautta leirikoulusta muodostuu unohtumaton kokemus. On kuitenkin hyvin tärkeää muistaa, että kaiken toiminnan tulee olla turvallista. (Kuronen & Rantakangas 1997, 9.)

Leirikoulu on merkittävä sosiaalisesti, sillä oppilaat oleskelevat toistensa seurassa usean päivän ajan ja heillä on vastuullisia tehtäviä. Leirikoulun aikana otetaan muut huomioon ja autetaan toisia ongelmatilanteissa. Yhteistoiminnallinen toimintatapa auttaa vähentämään koulukiusaamista ja häiriköintiä. Leirikoulun aikana oppilaat voivat parantaa vuorovaikutustaitojaan, mikä auttaa kehittämään ihmissuhteita ja yhteishenkeä, jotka puolestaan vaikuttavat positiivisesti opiskelumotivaatioon leirikoulun jälkeenkin. Hyvin suunniteltu leirikoulu yhdistää koulun kasvatukselliset ja pedagogiset osa-alueet. Leirikoulu edistää myös oppilaiden aktiivisuutta ja oppimismotivaatiota, sillä asioita harjoitellaan autenttisissa olosuhteissa. (Kuronen & Rantakangas 1997, 9–10; Opetushallitus 2011.)

2.2 Leirikoulun toteutusvaiheet

Leirikoulukohteen valintaan vaikuttavat monet eri tekijät. On tärkeää, että kohteessa on mahdollisuus muun muassa tutustua paikalliseen kulttuuriin, asutukseen, elinkeinoelämään ja historiaan. Leirikoulu voidaan jakaa kolmeen osaan: esityöhön, varsinaiseen leirikoulujaksoon sekä jälkityöhön (kuvio 1). (Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011a.) Voidaankin todeta, että leirikoulun toteutusjakso muodostaa eräänlaisen matkapaketin, sillä kuten Verhelän & Lackmanin (2003) mukaan tässä työssä myöhemmin todetaan, matkapaketin toimivuus testataan kuluttajien avulla ja paketin yhteydessä mainitaan tuotteen yksityiskohtaiset tiedot, kuten tuotteen käyttötarkoitus ja hinta.

Kuvio 1. Leirikoulun toteutusvaiheet (Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011a)

Leirikoulun valmisteleminen aloitetaan esityövaiheessa. Valmistelut kannattaa aloittaa hyvissä ajoin, mielellään jo puoli vuotta ennen leirikoulujaksoa. Käytännön järjestelyistä sovitaan opettajien, oppilaiden ja vanhempien kesken. Myös työnjako vastaavan opettajan ja muun toimintaan osallistuvan henkilökunnan kanssa selvitetään esityövaiheessa. (Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011b.) Oppilaiden tehtävä on osallistua aktiivisesti leirikoulun suunnitteluun. Leirikoulun suunnittelu ja valmistelu ennen varsinaista leirijaksoa on luonteva osa koulutyötä. Oppilaat voidaan jakaa ryhmiin, jolloin jokainen ryhmä on vastuussa jostakin tietyistä alueista leirikoulua valmisteltaessa. Näin ollen jokainen oppilas saa kokea vastuunsa ja tuntea olonsa merkitykselliseksi. (Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011c.)

Vanhemmat ovat yleensä vastuussa leirikoulun rahoituksesta. He voivat kerätä varoja esimerkiksi järjestämällä erilaisia tilaisuuksia. Varojenkeruutilaisuuksilla saadaan luotua myös yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä edistetään koulun ja kodin välistä yhteistyötä. (Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011b.) On myös mahdollista, että kunta saa valtiolta avustusta leirikoulun toteuttamiseen. Mikäli kouluryhmä haluaa anoa avustusta, on tehtävä leirikoulun talousarvio, jossa on määritelty seuraavat menoerät: kuljetus,

majoitus, ruokailu, opettajan päiväraha, avustavan henkilökunnan palkkaus, sijaiskorvaukset, puhelinkulut sekä vakuutukset. (Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011d.)

Ulkomaille suuntautuvat leirikoulun suunnittelussa voi halutessaan kääntyä matkailualalla toimivan ammattitaitoisen matkanjärjestäjän puoleen, jolloin käytännön järjestelyt, kuten kuljetusten ja majoituspaikkojen hankkiminen, sujuvat helpommin. On kuitenkin järkevää laatia täysin valmiin paketin sijasta omiin tarkoituksiin sopiva ohjelma. Leirikoulukohdetta kannattaa miettiä tarkasti. Kohteen valintaan vaikuttavat muun muassa oppilaiden ikä, käsiteltävät aiheet sekä käytettävissä olevat varat. Kohteen on myös oltava turvallinen ja leirikouluopiskeluun soveltuva. Majoitusvaihtoehtoja on useita. Majoittautua voi esimerkiksi retkeilymajoissa, kurssikeskuksissa, nuorisohotelleissa ja perheissä. (Lehikoinen 1991, 9.)

Varsinaisen leirikoulujakson aikana oppilaat toteuttavat etukäteen suunniteltuja tehtäviä. Leirikoulun aikana on tarkoitus vierailta tutustumassa paikkakunnan kouluihin ja yrityksiin. Ystävyyskoulutoiminta on yksi erittäin hyvä keino kansainvälisten yhteyksien luomiseen. Ystävyyskoulu tarjoaa mahdollisuuden toteuttaa kansainvälisyyskasvatusta omaperäisellä ja oppilaita innostavalla tavalla. Vierailujen aikana oppilaat tekevät haastatteluja ja keräävät tietoa. Päivän päätteeksi kerätty aineisto kootaan yhteen ja esitetään muille opiskelijoille. Tällä tavoin kaikki pääsevät osaksi toisten kokemuksia. (Lehikoinen 1991, 9, 13.)

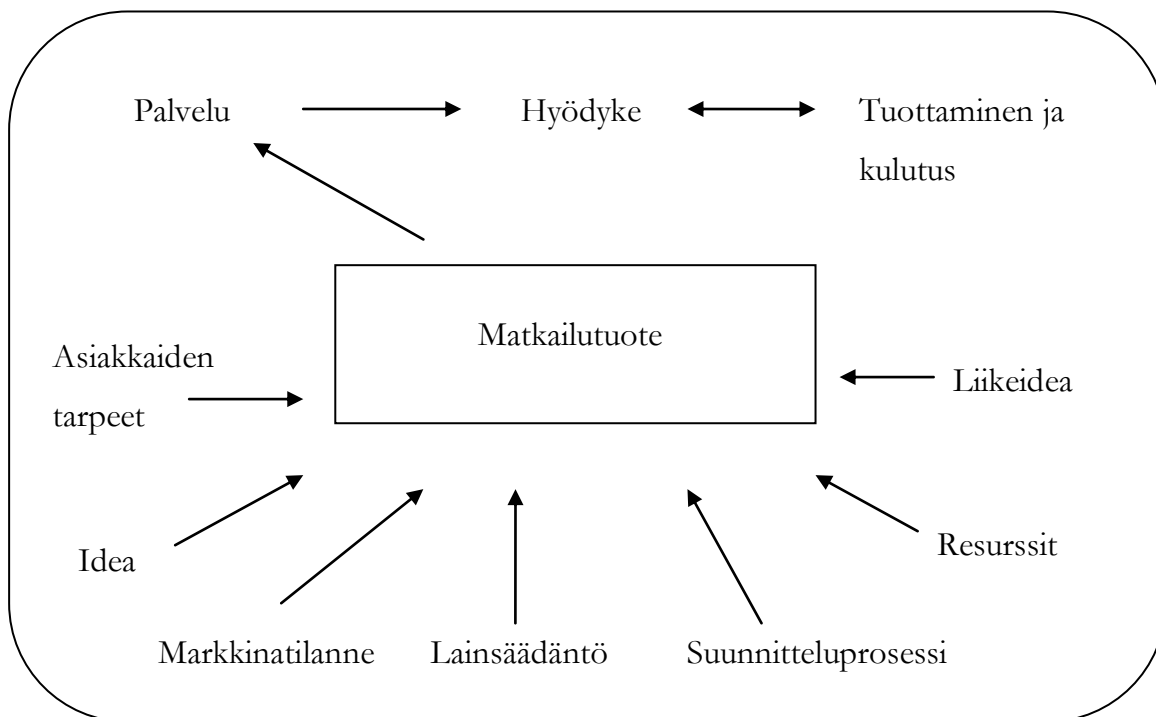
Leirikoulujakson jälkeen on vuorossa jälkityövaihe. Tällöin kootaan koko leirikoulun anti. On tärkeää, että kokemukset jaetaan muiden luokkien, opettajien ja vanhempien kanssa. Leirikoulusta voidaan julkaista tietoa paikallislehdessä, valmistaa esitys vanhempainiltaan tai koota diasarja, joka voidaan myöhemmässä vaiheessa esitellä tiedotusmateriaalina leirikoulusta kiinnostuneille. (Lehikoinen 1991, 9; Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011e.)

3 Matkailutuotteen tuotekehitys

Tuotekehityksestä ja tuotteistamisesta on olemassa useita eri määritelmiä. Tuotekehityksen perimmäinen tarkoitus on kuitenkin perustua asiakkaiden ja markkinoiden sen hetkisiin tarpeisiin, kun taas tuotteistaminen tarkoittaa erilaisten kohteiden tarjoamien mahdollisuuksien muokkaamista tuotteeksi, jolle voidaan määritellä hinta ja arvoa tuotava ydin. (Komppula & Boxberg 2002, 92, 97.) Tässä luvussa keskitytään matkailutuotteen tuotekehitysprosessiin ja tarkastellaan sen eri vaiheita ja osa-alueita.

3.1 Matkailutuote

Komppula & Boxberg (2002, 10) määrittelevät matkailutuotteen palveluksi, jonka myötä asiakkaille tarjotaan jotakin aineetonta hyödykettä, jota tuotetaan ja kulutetaan yhtä aikaisesti. Verhelän ja Lackmanin (2003, 73) mukaan matkailutuotteeseen vaikuttavia osatekijöitä ovat asiakkaiden tarpeet, idea, markkinatilanne, lainsäädäntö, suunnittelu-prosessi, yrityksen resurssit sekä yrityksen tai yrittäjän liikeidea (kuvio 2).

Kuvio 2. Matkailutuote ja siihen vaikuttavat tekijät (Komppula & Boxberg 2002, 10; Verhelä & Lackman 2003, 73)

Matkailutuote kulutetaan ja tuotetaan yhtä aikaa ja näin ollen sitä, eikä mitään muuta-kaan palvelutuotetta pysty varastoimaan. Matkailupalvelu koostuu osista ja asiakkaan

kokemat tunteet palvelusta täydentävät kokonaisuuden. Palvelun tuottajan tehtävä on tarjota puitteet asiakkaan elämykselle, sillä itse elämyksen tuottaminen ei ole mahdollista. Asiakkaan näkökulmasta palvelu on kokemuksia edistävä toiminto, jonka toimittamiseen käytetään tuotetta tai tuotteita. (Cagan & Vogel 2003, 39; Verhelä & Lackman 2003, 74.) Leirikoulun toteutusvaiheen aikana oppilaat sekä ohjaaja muodostavat käsitksen matkan ja leirikoulun toteutuksesta sekä leirikoulujakson hyvistä ja huonoista puolista. Kokemukset saadaan vieraassa ympäristössä, joka osaltaan vaikuttaa niiden laatuun.

Jokainen asiakas kokee tuotteen aiheuttamat kokemukset ja tunnetilat erilailla, joten palveluntarjoajan on hankalaa esimerkiksi markkinoida tuotetta ennakkoon. Koska asiakkaat kokevat palvelun onnistumisen jokainen omalla tavallaan ja omien ennakkoodotusten kautta, voi asiakkaalle jäädä pahimmassa tapauksessa todella huono kuva palveluntarjoajasta, vaikka itse palvelu olisikin esimerkiksi teknisesti moitteettomasti toteutettu. Hyvän matkailutuotteen tunnistaa siitä, että sekä tuottaja että asiakas ja muut mahdolliset toimijatahot ovat siihen tyytyväisiä. (Verhelä & Lackman 2003, 74.)

Kuten jo aiemmin on todettu, asiakas kokee matkailupalvelun kokonaiselämyksenä, joka muodostuu monista eri kokemuksista ja odotuksista. Asiakkaan ennakkoodotusten laatu riippuu siitä, onko hänellä kokemuksia tuotteesta kyseisessä tai jossakin toisessa yrityksessä tai onko hänellä kokemusta vastaavasta tuotteesta lainkaan. Näin ollen tyytyväisyys tuotteeseen on yksilöllistä. Tuotteen onnistunut toteutus jättää asiakkaalle turvallisen ja luotettavan mielikuvan tuottajasta. Mikäli asiakkaalle onnistutaan luomaan myönteinen mielikuva palveluntarjoajasta, on pienet tuotteessa ilmenevät virheet helpompi saada anteeksi. Hinta-laatusuhde ja helppo saavutettavuus ovat myös tärkeitä tekijöitä onnistuneelle tuotteelle. (Komppula & Boxberg 2002, 46–48; Verhelä & Lackman 2003, 74–75.)

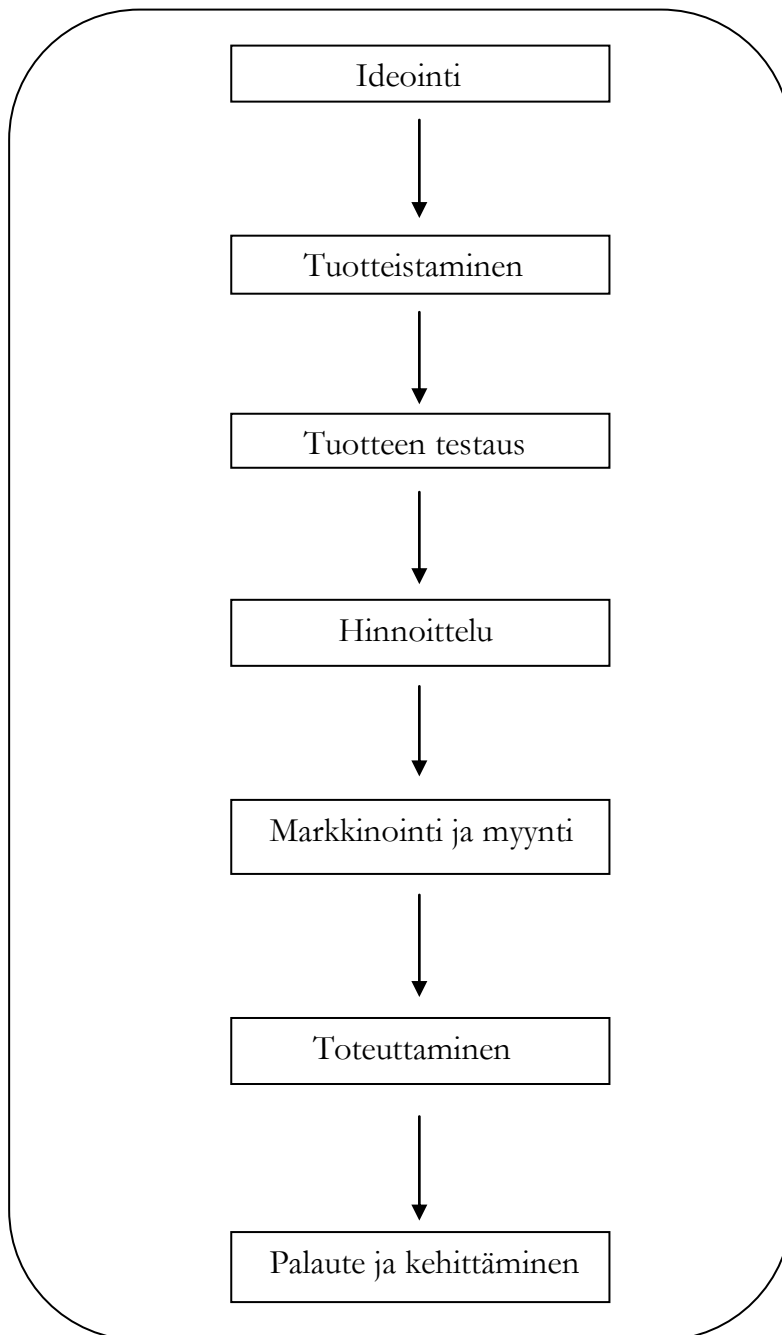
Leirikoulu ulkomailla on ainakin oppilaille ainutlaatuinen ja ainutkertainen kokemus. Onnistunut leirikoulu voi vaikuttaa nuorten opiskelumotivaatioon sekä rohkaista hankkimaan uusia ystäviä vieraista kulttuureista. Mikäli leirikoulu ei taas jostain syystä herätä positiivisia tunteita, saattaa leirikoulujakson aikana esiin nousta motivaatio-

ongelmia sekä pettymystä odotettuun matkaan. Negatiiviset tunteet saattavat vaikuttaa myös ohjaajan taitoon motivoida ja kannustaa oppilaita.

Tuotteen liiketaloudellinen kannattavuus on tärkein tekijä tuottajalle. Tällainen tuote on myös helppo myydä ja toistaa. Tuotteen tulee olla suunnattu oikealle kohderyhmälle ja sen tulee erottua muusta tarjonnasta. Tuotteen tulee olla myös pitkäaikainen. Hyvä tuote saa asiakkaan uusimaan ostoksensa kerta toisensa jälkeen. Jälleenmyynnin tulee olla vaivatonta ja jälleenmyyjän kannalta katsottuna tuotteen tulee käydä kaupaksi, eli tuotteen myynnistä pitää koitua taloudellista hyötyä. Toimintaympäristön kannalta tuotteen tulee olla työpaikkoja aikaansaava ja tuoda lisähyötyä ja tunnettuutta alueelle, jossa tuote toteutetaan. (Verhelä & Lackman 2003, 75.)

3.2 Uuden tuotteen suunnittelu- ja toteutusprosessi

Matkailutuote koostuu useasta eri tekijästä, jotka kaikki ovat yksittäisiä toimintaprosesseja tuottajalle. Prosessien tulee erottua toisistaan, jotta tuottaja voi käsitellä niitä tarkemmin. Asiakas käsittää matkailutuotteen kokonaisuutena, mutta tuottajan on tärkeää muistaa, että omasta palvelun toimivuudesta on ensisijaisesti huolehdittava osana kokonaisuutta. (Verhelä & Lackman 2003, 75.) Kuviossa 3 havainnollistetaan matkailupalvelun suunnittelun ja kehittämisen vaiheet.

Kuvio 3. Matkailupalvelun suunnittelu ja kehittäminen (mukaillen Verhelä & Lackman 2003, 76)

Uuden tuotteen suunnittelu alkaa ideointivaiheesta. Ideointimenetelmiä on lukuisia, joista tuottaja valitsee itselleen sopivimman. Menetelmänä voidaan käyttää esimerkiksi aivoriihityöskentelyä tai seurata muiden yritysten toimintaa. Tuotekehityksen tarkoituksena on suunnitella uusi tuote, jota voidaan vähitellen kehitellä entistä paremmaksi. Yritys voi määrittellä tuotteen kehittelyn aloitusajankohdan sekä kehittämiseen kuluvan

ajan. Lisäksi voidaan arvioida kehitetyn tuotteen elinkaari kuluttajien keskuudessa. (McGrath 2004, 341; Verhelä & Lackman 2003, 76–77.)

Ideointivaiheessa on myös tärkeää muistaa, että uusia palveluja ja tuotteita tulee luoda asiakkaan tarpeiden mukaan ja että uusien ideoiden tulee perustua yrityksen tai yrittäjän liikeideaan tai vastaavasti täydentää sitä. Tuotteen on tarkoitus antaa asiakkaalle mahdollisuus tehdä jotakin, jota hän ei pystyisi ilman tuotetta tekemään. Tuote voi myös luoda asiakkaalle mielikuvan siitä, mitä voisi olla olemassa. (Cagan & Vogel 2003, 264; Verhelä & Lackman 2003, 76–77.) Leirikoulun suunnitteluun ja toteutukseen ideoita ja neuvoja sisältävä ohjaajan opas auttaa oppaan käyttäjää hahmottamaan leirikoulun kokonaisuutena.

Yritys voi selvittää asiakkaan tarpeet itse tai hankkia tilastoitua tutkimustietoa aiheesta. Etnografisella tutkimuksella voidaan määrittellä jonkin tietyn ryhmän käyttäytymis- ja toimintomalleja. Tällöin yritys saa hyvän otoksen potentiaalisen asiakasryhmän toiveista ja sen avulla voidaan määrittellä kohderyhmän elämäntyyli, kokemukset ja käyttäytymistavat. Näin uudelle tuotteelle voidaan kätevästi määrittellä tietyt ominaisuudet, joiden avulla markkinoidaan uutuustuotetta. Etnografisen tutkimuksen perusteella yritys voi myös ennustaa kuluttajien keskuudessa tapahtuvan muutokset sekä seurata markkinoiden muutoksia. Uusia ideoita toiminnan kehittämiseen saa tutustumalla muiden saman alan yritysten toimintaan. Tutustuttaessa vieraaseen yritykseen perehdytään myös sen toimintamalleihin ja näin ollen saadaan uusia ideoita omaan toimintaan. Toisen yrityksen tuotetta ei kannata kopioida suoraan, vaan sitä tulee soveltaa sopivaksi omaan toimintaan. (Cagan & Vogel 2003, 266–269; Verhelä & Lackman 2003, 76–77.)

Seuraavassa vaiheessa idea muutetaan konkreettiseksi tuotteeksi, jolloin mukaan tulevat myös yhteistyökumppanit ja alihankkijat. Tämän jälkeen tuotteen toimivuus testataan ulkopuolisten henkilöiden avulla, jolloin saadaan mahdollisimman objektiivinen tulos. Jälleenmyyjien työtä helpottaakseen yrityksen kannattaa laatia tuoteseloste, jossa ovat tuotteen tai palvelun yksityiskohtaiset tiedot. Tuoteselosteen tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot: tuotteen nimi ja kuvaus, tuotteen käyttötarkoitus ja hyöty asiakkaalle, tuotteen markkina-alue ja potentiaaliset asiakkaat, tuotteen sisältö sekä asiakaspalvelut,

markkinointiviestintä, hinta, jakelu ja saatavuus, lisäpalvelut sekä asiakaspalaute. (Verhelä & Lackman 2003, 77–79.)

Hinnoittelun tärkein tehtävä on taata tuottajalle riittävä korvaus tuotteeseen panostetuista kustannuksista. Hinnoittelussa tulee ottaa huomioon esimerkiksi henkilökunnan palkkakulut, mahdolliset välineiden vuokratulot, asiakkaille toimitettava oheismateriaali ja arvonlisävero. Kulut voidaan jakaa edellä mainittuihin muuttuviin kuluihin, joihin lisätään myös kate sekä kiinteisiin kuluihin, joita ovat muun muassa pääomakulut ja vakuutukset. (Verhelä & Lackman 2003, 82–83.)

Valmista tuotetta markkinoidaan ja myydään esittelymateriaalin avulla. Materiaali voidaan julkaista niin paperisessa kuin sähköisessä muodossa. Esimerkiksi Internetissä julkaistava materiaali on tarvittaessa helppo päivittää eikä se paperiversion tavoin aiheuta painatuskustannuksia. Nykypäivän sähköisessä maailmassa asiakkaalla on käden ulottuvilla miljoonia eri tiedostoja, joten on tärkeää erottua edukseen massasta. Kohderyhmän voi tavoittaa kätevästi esimerkiksi laittamalla matkailusivustolle mainoksen omasta yrityksestä tai tuotteesta. Omaa tuotetta on kätevää markkinoida myös alan messuilla ja näyttelyissä. (Verhelä & Lackman 2003, 84.)

Toteuttaminen, eli tuotteen lanseeraus kohderyhmälle, on tuotekehitysprosessin merkittävin vaihe. Matkailualan yrityksessä lanseeraus toteutetaan yleensä vain tuotetarjouksen ja yksityisen myyntityön kautta. Jos tuote ei käy kaupaksi, olisi yrityksen tärkeää selvittää syyt huonoon markkinamenestykseen. Tuotteen menestykseen voi vaikuttaa markkinoimalla palvelua monipuolisesti ja omaperäisesti. Tuottajan tulee tunnistaa asiakkaan odotukset tuotteen arvoa kohtaan. Tuotteen menestykseen voi vaikuttaa myös tapa, jolla palvelu tai tuote ilmaistaan asiakkaalle. Asiakkaan tuotteesta saama kokemus koostuu kaikista tuotteen osa-alueista ja elementeistä. (Komppula & Boxberg 2002, 114–115; Verhelä & Lackman 2003, 85.)

Tuotteen lanseeraamisen jälkeen yritys kerää palautteen tuotteesta sekä mahdollisesti kehittää tuotetta saadun palautteen perusteella. Palaute kannattaa pyytää suoraan asiakkaalta. Palautteen voi kerätä joko kirjallisena tai sähköisesti. Jos kyseessä on palvelukonaisuus, on myös yhteistyökumppanit otettava huomioon mietittäessä toimenpiteitä,

joihin tulee saadun palautteen perusteella ryhtyä. (Verhelä & Lackman 2003, 85.) Leirikoulun jälkeen ryhmän ohjaaja voi arvioida ohjaajan avuksi tarkoitetun oppaan hyödyllisyyttä ja käytännöllisyyttä.

Yrityksen tulee kehittää myös palvelujärjestelmäänsä jatkuvasti. Palvelujärjestelmä muodostuu yrityksen sisäisistä ja ulkoisista resursseista, jotka kaikki tuottavat laatua. Osat ovat sekä vuorovaikutteisia että näkymättömiä asiakkaalle. Sisäisiin resursseihin lukeutuvat yrityksen henkilöstön tietotaito ja osaaminen, jotka lasketaan henkiseksi voimavaroiksi. Henkilökunnan kyvyt vaikuttavat suuresti asiakkaan muodostamaan mielikuvaan yrityksen palvelualttiudesta. Yrityksen ohjausjärjestelmä, eli tapa johtaa yritystä ja sen toimintoja sekä henkilökuntaa, on myös sisäinen resurssi. Ulkoisiksi resursseiksi luetaan yrityksen toimintaympäristö, eli konkreettinen paikka toiminnalle, paikkaan liittyvät välineet sekä yhteistyökumppanit. Ulkoiset resurssit ovat matkailupalvelun tuottamiseen tarvittavia aineellisia elementtejä sekä yrityksen käytettävissä olevia resursseja, jotka eivät ole kuitenkaan yrityksen omassa hallinnassa, eli esimerkiksi yhteistyökumppanit. (Komppula & Boxberg 2002, 115.)

Komppulan & Boxbergin (2002, 115–116) mukaan palvelujärjestelmän kehittämistä voidaan pitää tuotekehityksen pohjana ja perustana. Yrityksen kokonaisvaltaisen kehittämisen myötä kehitetään sekä strategisia että operatiivisia tasoja. Strategisella tasolla yritys kehittää toimintojaan pitkällä tähtäimellä, jolloin investoinnit suunnitellaan pitkälle aikavälille. Yritys visioi tulevaisuuden näkymänsä useaksi vuodeksi eteenpäin ja suunnittelee toimintansa sen mukaan. Operatiivisella tasolla kehitetään päivittäisiä toimintoja, esimerkiksi kehitetään henkilöstöä koulutuksen ja rekrytoinnin avulla. Palvelujärjestelmän kehittäminen on tuotekehityksen näkökulmasta katsottuna tuotteen laatuun ja asiakastyytyväisyyteen panostamista.

4 Matkaoppaana toimiminen

Oppaan työnkuva voidaan jaotella paikan ja aiheen mukaan. Paikallis- ja kohdeopas toimii tietyllä paikkakunnalla tai alueella, kun taas erikoisoppaalla on opastustaitojen lisäksi tietotaitoa ohjaamastaan erikoisalasta, esimerkiksi urheiluharrastuksesta. (Verhelä & Lackman 2003, 199.) Tässä luvussa keskitytään erityisesti ulkomailla toimivan matkaoppaan toimenkuvaan ja työn vaatimuksiin, joita voidaan soveltaa myös ulkomaille suuntautuvan leirikoulun ohjaajan toimenkuvaan. Näitä yleisiä kuvauksia ja vaatimuksia on tarkennettu tarvittaessa erityisesti leirikoulun ohjaajan toimenkuvaan liittyen.

4.1 Matkaoppaan tehtäväkuva

Ulkomailla toimiva matkaopas opastaa kohdemaassa turistityhmiä. Matkaoppaan vastuulla on järjestää retkiä matkakohteessa ja toimia oppaana retkillä sekä huolehtia lomamatkaan liittyvien käytännön asioiden sujuvuudesta. Matkanoppaan ammatissa menestyminen edellyttää erinomaista palveluaittiutta sekä kykyä tulla toimeen monenlaisten ihmisten kanssa. Matkaoppaalle tärkeitä ominaisuuksia ovat myös kielitaito, oma-aloitteisuus sekä hyvä suullinen ilmaisutaito. (Ammattinetti 2008.)

Matkaoppaan tärkein tehtävä on luoda asiakkaille onnistunut kokonaiskuva matkasta huolehtimalla asiakkaiden viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista sekä takaamalla käytännön asioiden sujuvuus. Matkaoppaan tehtäviin kuuluu asiakkaiden vastaanottaminen kohteessa sekä mahdollisten lähtö- ja saapumismuodollisuuksien sekä viranomaisasioiden järjesteleminen. Matkaoppaan vastuulla on myös majoitusjärjestelyiden hoitaminen. Matkaoppaan on hyvä opetella esimerkiksi kulkuyhteydet ja reitit kohteessa sekä ottaa selvää tyypillisimmistä matkalipputyypeistä, jotta hän voi tarvittaessa neuvoa asiakkaita ja opastaa heidät oikeaan paikkaan. (Ammattinetti 2008; Verhelä & Lackman 2003, 204.) Leirikoulun ohjaaja on vastuussa niin oppilaiden hyvinvoinnista kuin matkajärjestelyistäkin. Lisäksi on hänen vastuullaan ohjata luokkaryhmää siirtymään yhdessä paikasta toiseen. Ohjaajan tulee myös tutustua Brightonin ja Lontoon julkiseen liikenteeseen, jotta ryhmä pääsee liikkumaan sujuvasti paikasta toiseen.

Retkien suunnittelu ja järjestäminen kuuluu myös oleellisena osana matkaoppaan toimenkuvaan. Oppaan tehtävänä on suunnitella retkien kohteet ja tehdä retkille aikatau-

lutus. Oppaan on myös huolehdittava mahdollisiin oheispalveluihin liittyvistä varausmuutos- ja peruutusilanteista sekä laskutuksesta. Retkien aikana oppaan tulee kertoa asiakkaille kohteen nähtävyyksistä, kulttuurista ja paikallisesta elämäntavasta. Opastuksessa on hyvä ottaa myös huomioon asiakkaiden kotimaan kulttuuri, jotta asiakkaita ei nolata esimerkiksi eroavan uskonnon perusteella. Mikäli retkellä on mukana paikallisopas tai käyntikohteen opastus tapahtuu vieraalla kielellä, opas toimii tällöin tulkkina. Matkaopas toimii ryhmänjohtajana, jolloin hänen tehtävänä on saada ryhmä toimimaan yhdessä ja kokemaan ennalta suunnitellut palvelut oikeassa aikataulussa sekä toimintaympäristössä. (Ammattinetti 2008; Verhelä & Lackman 2003, 202–205.) Leirikouluohjaajan vastuulla on suunnitella retket osaksi leirikoulua. Ohjaajan on syytä tutustua retkikohteisiin tarkasti, sillä ne on hyvä pystyä yhdistämään osaksi leirikoulun aikana tapahtuvaan oppimisprosessia.

Jos opastettavan retken aikana pysähdytään jossain vierailukohteessa, on tärkeää muistaa että erityyppisissä kohteissa toimitaan ja opastetaan eri tavoin. Oppaan tulee ottaa selvää kuinka kohteessa voidaan toteuttaa opastus ilman, että aiheutetaan häiriötä kohteen toiminnalle. Mikäli kohteeseen liikutaan kulkuneuvolla, on varattava aikaa liikkumiseen kohteen ja kulkuneuvon välillä. Asiakkaille on tehtävä selväksi lähtöaika- ja paikka kohteesta poistuttaessa. Ennen kohteeseen menoa oppaan tulee selvittää myös säädökset koskien esimerkiksi valokuvaamista ja pukeutumista. Myös mahdolliset pääsymaksut tulee huomioida ennen retkeä ja huolehtia, että kaikki pääsevät varmasti sisään vierailukohteeseen. Mikäli opastettu kierros tehdään kävellen, on oppaan huolehdittava että kaikki ryhmän jäsenet näkevät ja kuulevat hänet ja että kävelytahti on kaikille sopiva. (Verhelä & Lackman 2003, 216.) Leirikouluohjaaja voi jo heti leirikoulujakson alussa tai ennen matkaa kerätä oppilailta rahat mahdollisista sisäänpääsymaksuista. Ison ryhmän kanssa liikuttaessa on tärkeää tarkistaa moneen otteeseen, että kaikki ovat varmasti mukana.

Oppaan tulee auttaa asiakkaita ongelmatilanteiden ratkaisemisessa. Opas antaa tarvittaessa asiakkaille tulkkausapua myös erilaisten asioiden hoitamisessa. Poikkeustilanteen sattuessa opas tiedottaa asiasta ja antaa tarvittaessa lisäohjeita. Onnettomuus- ja sairastumistilanteissa oppaan tulee järjestää asiakas asianmukaiseen hoitoon. Asiakaspalvelun lisäksi oppaan tehtäviin kuuluu matkajärjestelyihin liittyvä raportointi, asiakaspalauttei-

den käsittely sekä tilitys. Myös kuluttajansuojaan ja matkavakuutuksiin liittyvät korvausasiat kuuluvat oppaan työtehtäviin. (Ammattinetti 2008.)

Matkaopas voi olla myös erikoistunut johonkin yksittäiseen harrastustoimintaan, kuten kulttuuriin tai sukellukseen. Tällaisesta oppaasta käytetään nimitystä erikoisopas. Opas auttaa ja neuvoo asiakkaita harrastustoiminnassa käytettävien laitteiden ja välineiden käytössä. Erikoisoppaan työnkuvaan kuuluu kuitenkin myös kohdeoppaan perustehtäviä. (Ammattinetti 2008.)

Kohteessa opas on tekemisissä eri sidosryhmien edustajien kanssa. Sidosryhmiä ovat muun muassa hotellihenkilökunta, kuljettajat ja paikallisoppaat. Matkaoppaan työ on itsenäistä, vaikka käytännössä opas liikkuukin aina matkailijaryhmän mukana. Työympäristö ja olosuhteet ovat hyvin vaihtelevia. Oppaan tulee hallita myös sähköisten laitteiden käyttö, sillä opastetuilla kierroksilla käytetään usein mikrofonia, kun taas toimistolla työskennellessä käytetään paljon tietotekniikkaa. Oppaan työaika on epäsäännöllinen, työvuorot saattavat kestää aamuvarhaisesta myöhäiseen iltaan. (Ammattinetti 2008.)

Kohdeoppaan toimenkuvaa monipuolisemmasta opastuksesta huolehtii matkanjohtaja. Tavallisen kohdeoppaan ja matkanjohtajan suurin eroavaisuus on se, että matkanjohtajan tehtäviin kuuluu myös yöpyminen ryhmän kanssa, eli hän on töissä ympärivuorokautisesti. Matkanjohtaja on toimeksiantajan virallinen edustaja ja hänen vastuulla on taata, että matkajärjestelyt sujuvat ja ne toteutetaan toimeksiantajan ohjeiden mukaisesti. Matkanjohtajan työnkuva on hyvin samanlainen kohdeoppaaseen verrattuna, mutta lisäksi hänen vastuulla on huolehtia majoitusjärjestelyistä ja huonejaoista, järjestää ruokailut ja taata niiden toimivuus sekä vastata matkan kuluista ja varmistaa budjetissa pysyminen. Mikäli asiakasryhmä on pieni, saattaa matkanjohtaja toimia myös kuljettajana. Kohdeoppaan tavoin myös matkanjohtajalla tulee olla hyvä kielitaito sekä kohdetuntemus. (Tour Guide Employment 2012; Verhelä & Lackman 2003, 222–225.) Leirikouluohjaajan vastuulla on järjestää majoitus matkan ajaksi sekä laatia budjetti leirikoulun toteutusta varten.

4.2 Vaatimukset matkaoppaan työhön

Matkaoppaan työ on hyvin itsenäinen ja vastuullinen asiakaspalveluun painottuva ammatti, jossa menestyminen edellyttää monipuolista matkailualan tuntemusta sekä hyvää yleissivistystä. Oppaan tulee olla reipas, kohtelias sekä esiintymiskykyinen ja aidosti kiinnostunut asiakkaista. Ammattitaitoinen opas on omatoiminen, mutta kykenee toimimaan myös ryhmässä. (Ammattinetti 2008.) Selänniemen (2003, 85) mukaan hyvä opas on hyväntuulinen ja asiakkaiden tarpeita ymmärtävä. Oppaan tulee ottaa jokainen asiakas huomioon yksilönä ja osoittaa aitoa kiinnostusta asiakasta kohtaan sekä ottaa asiakkaan toiveet ja ongelmat vakavasti ja pyrkiä ratkaisemaan ne. Yksi oppaan tärkeimpiä ominaisuuksia onkin kuuntelemisen taito. (Verhelä & Lackman 2003, 200.)

Matkaoppaan työ on asiakaspalvelua. Palvelualalla työskentelevillä tulee olla tiettyjä ominaisuuksia työssä menestymiseen. Loistava asiakaspalvelija välittää käytöksellään hyvän kuvan paitsi itsestään, myös työnantajastaan ja toiminta-alueestaan. Toiminnan tulee olla myös ystävällistä, vastuuntuntoista sekä oma-aloitteista. Työtä ei pidä tehdä rutiininomaisesti, sillä vain luonnollinen läsnäolo palvelutilanteessa saa asiakkaan tuntemaan olonsa tärkeäksi. (Verhelä & Lackman 2003, 201.) Leirikoulun ohjaajan positiivinen ja innostava asenne vaikuttaa oppilaiden oppimismotivaatioon ja auttaa oppilaita saavuttamaan hyviä tuloksia.

Kielitaito on yksi oppaan tärkeimpiä ominaisuuksia. Myös kohdemaan kulttuurintuntemus on keskeistä oppaan työssä. Ennen matkaa opas voi ottaa itsenäisesti selvää kohdemaasta palvelun tuottajan esitteistä ja Internet-sivuilta sekä tutustumalla matkaopaskirjoihin ja keräämällä tietoa mahdollisesti myös tuttavapiiriltä. Oppaan tulee kyetä johtamaan ryhmää itsenäisesti ja sopeutua työskentelemään monenlaisten ihmisten kanssa. Jotta oppaalla on mahdollisimman ajankohtaista tietoa, on hänen seurattava kohteensa tapahtumia, otettava selvää matkakohteen historiasta sekä hänen tulee osata suositella asiakkaille sopivaa vierailukohdetta ja paikallisia erikoisuuksia. Asiakkaille annettavan tiedon tulee olla ajan tasalla, jotta asiakkaan matka sujuu mahdollisimman moitteettomasti ja että asiakas saa ostamalleen tuotteelle lisäarvoa. (Ammattinetti 2008; Verhelä & Lackman 2003, 204–206.) Leirikoulun ohjaajan tulee ennen leirikoulujaksoa tutustua sekä englantilaiseen kulttuuriin että Brightonin ja Lontooseen, joissa vierailaan leirikoulun aikana.

Oppaan on oltava organisointikykyinen, sillä kiireisen työtahdin vuoksi monia asioita pitää hoitaa samanaikaisesti. Oppaan tulee selviytyä yllättävistäkin tilanteista ja hänen on osattava toimia muuttuvissa tilanteissa sekä reagoida asiakkaiden esittämiin kommentteihin ja toivomuksiin. Näin ollen oppaalle tärkeitä ominaisuuksia ovat huolellisuus, järjestelmällinen ja tarmokas työskentelytapa sekä kyky työskennellä paineen alla. Oppaan tulee myös huolehtia asiakkaiden turvallisuudesta, johon voi joutua panostamaan tietyillä alueilla tai tietyissä maissa enemmän kuin toisissa. (Ammattinetti 2008; Tour Guide Employment 2012.)

Ongelmatilanteessa asiakkaalle on pyrittävä löytämään ratkaisu mahdollisimman nopeasti. Joskus ei ole aikaa käydä ongelmanratkaisuprosessia kokonaisuudessaan läpi, jolloin asiakkaan ongelma tulee ratkaista esittämällä esimerkiksi lisäkysymyksiä ongelmaan liittyen. Asiakaspalvelijana toimivan henkilön onkin hyvä painaa mieleensä ongelmanratkaisun eri vaiheet. Ensiksi määritellään ongelma, jolloin tulee myös ymmärtää sille ominaiset piirteet sekä sen mahdolliset seuraamukset. Seuraavaksi pohditaan mahdollisia ratkaisutapoja yrityksen käytäntöjen mukaisesti, jonka jälkeen valitaan paras mahdollinen ratkaisu ja toteutetaan se. Ongelmanratkaisun jälkeen on vielä hyvä seurata ja arvioida valitun ratkaisun vaikutuksia ja toimivuutta. (Harris 2007, 30–34.)

5 Matkakohteena Englanti

Tämä luku sisältää matkailijalle hyödyllistä tietoa Englannista sisältäen lyhyen katsauksen sen historiaan. Luvussa esitellään myös englantilaista elämäntapaa keskittyen jokapäiväiseen elämään, jolloin saadaan maanläheinen lähestymistapa vieraaseen kulttuuriin. Matkailijaksi määritellään henkilö, joka matkustaa normaalin asuinpaikkansa ulkopuolelle vähintään 24 tunniksi tai enintään yhdeksi vuodeksi ilman tarkoitusta tienata ansiotuloja (Kompupula & Boxberg 2002, 8). Lisäksi luvussa esitellään lyhyesti Brighton, Englannissa sijaitseva kaupunki. Luku sisältää myös hyödyllistä tietoa matkailijalle pääkaupunki Lontoosta.

5.1 Perustietoa Englannista matkailijalle

Englanti on osa Länsi-Euroopassa sijaitsevaa Iso-Britannian saarivaltiota. Englannin lisäksi Iso-Britanniaan kuuluvat Wales ja Skotlanti. Englannin väkiluku on noin 51 miljoonaa ja virallinen kieli on englantia. Valuuttana käytetään puntaa ja sitä voi nostaa yleisimmillä pankkikorteilla pankkiautomaateista ympäri maata. Yleisimmät pankkikortit käyvät myös maksuvälineenä useimmissa paikoissa, mutta esimerkiksi taksin maksua varten on hyvä varata mukaan käteistä. Yksi Englannin punta on noin 1,20 euroa. (CIA 2011; Lonely Planet 2010; RatesFX 2012; Ulkoasiainministeriö 2011.)

Englantilainen mittajärjestelmä eroaa jonkin verran suomalaisesta. Esimerkiksi etäisyydet ilmoitetaan maileina. Yksi maili on noin 1,6 kilometriä. Tilavuus ilmaistaan gallonina (yksi gallona on noin 4,5 litraa) ja paino paunoina (1 pauna on noin 0,5 kiloa). Lisäksi on käytössä pint, joka on noin 0,5 litraa. On myös tärkeää muistaa, että Englannissa pistorasiat ovat erilaisia kuin esimerkiksi Suomessa, joten sähkölaitteiden käyttämistä varten tarvitaan adapteri. (Ulkoasiainministeriö 2011.)

Sää on Englannissa hyvin vaihteleva ja sitä on hankala ennustaa etukäteen. Maa sijaitsee lauhan ilmastovyöhykkeen alueella, jossa vuodonajanvaihtelut ovat helposti havaittavissa. Talvet ovat yleisesti ottaen leutoja, jolloin lämpötila pysyttelee nollan tuntumassa, vaikka silloin tällöin on mahdollista, että pakkasta on jopa -15 astetta. Kesät ovat lämpimiä ja lämpötila saattaa väillä kohota hellelukemiin, jopa +30 asteeseen. Sään vaihte-

lut voivat olla hyvinkin nopeita, joten vuodenajasta riippumatta on hyvä varata mukaan niin lämpimiä vaatteita kuin myös sateenvarjo. (Ulkoasiainministeriö 2011.)

Englannin monivaiheinen historia välittyy maan kulttuurista, kielestä sekä maisemista. Myös monet nähtävyydet liittyvät vahvasti maan historiaan. Tunnetuimpia historiallisia nähtävyyksiä ovat muun muassa the Tower of London sekä Stonehengen suuri kivi-muodostelma, joka rakennettiin noin 3000 vuotta ennen ajanlaskun alkua. Se on siis vanhempi, kuin esimerkiksi Egyptin kuuluisat pyramidit. (Else ym. 2007, 37.)

Noin 500 vuotta ennen ajanlaskun alkua Englantia asuttivat keltit, jotka rakensivat kyliä, joita on jäljellä vielä tänä päivänäkin. Kelttien ajoilta ovat peräisin myös lukuisat Etelä-Englannin linnat. Roomalaiset tulivat Englantiin noin 500 vuotta myöhemmin ja valtasivat muutaman vuosikymmen aikana koko maan. Myös roomalaiset rakensivat linnoja, joiden ympärille kehittyi kaupunkeja. Osa kaupungeista on edelleen jäljellä ja kuuluisin niistä lienee Manchester. Roomalaiset toivat mukanaan Englantiin myös kristinuskon. (Else ym. 2007, 37–39.)

Vuosisatojen ajan Englantia, Walesia ja Skotlantia hallitsivat kuninkaat ja kuningattaret. Vuonna 1707 maat yhdistyivät Britanniksi ja saivat yhteisen hallituksen, joka vähensi maiden kuninkaallisten valtaoikeuksia. Irlanti oli sen aikaisen Britannian siirtomaa vuoteen 1921, jolloin suurin osa Irlantia saavutti itsenäisyyden ja ainoastaan kuusi kreivikuntaa maan pohjoisosasta jäi osaksi Iso-Britanniaa. Maailmansotien jälkeen Iso-Britannian entisistä siirtomaista saapui suuri määrä maahanmuuttajia, sillä Iso-Britanniaan tarvittiin työvoimaa sodan jälkeiseen uudisrakentamiseen. Englannissa ja muualla Iso-Britanniassa asuu nykyisin maahanmuuttajia monesta eri maasta ja kulttuurista. Vaikka suurimmalta osin maassa ollaankin suvaitsevaisia etnisiä ryhmiä kohtaan, saattaa rasismi silti ilmetä esimerkiksi vähemmistöjen nimittelynä. (Else ym. 2007, 51–56, 61.)

Englantilainen yhteiskuntarakenne perustuu vielä tänäkin luokkayhteiskuntajakoon. Monet paikalliset arvioivat toisensa koulutuksen, aksentin ja varallisuuden perusteella. Vauraus ja korkeatasoinen koulutus merkitsevät enemmän kuin yksittäiset taidot tai persoonallisuus. Luokkayhteiskunta voidaan jakaa kolmeen osaan: yläluokkaan, ”the

upper class”, keskiluokkaan, ”the middle class” ja ala- tai työväenluokkaan, ”lower or working class”. Yläluokkaan kuuluvat vanhat vauraat suvut, joista osaa kutsutaan aristokraateiksi. Suurin osa englantilaisista kuuluu keskiluokkaan, eli kaikki he, jotka tienävät työssään hyvin tai kohtalaisen hyvin. Alimpaan luokkaan kuuluvat maanviljelijät ja tehdastyöntekijät. (Else ym. 2007, 60; Project Britain 2012.)

Ulkoasianministeriön mukaan Englantiin ja muuallekin Iso-Britanniaan on turvallista matkustaa, vaikka terrorismin uhka on olemassa. Tämän vuoksi erityisesti lentokentillä ja suurissa joukkotapahtumissa on tiukat turvatoimet. Pohjois-Irlantiin on määritelty korkea turvallisuusriski, sillä maan protestantit ja Irlannin tasavallan katolilaisten välillä on ollut Irlannin itsenäistymisestä lähtien väkivaltaisia taisteluja. (Oakland 2002, 107; Ulkoasiainministeriö 2012.)

Englannin ja koko Iso-Britannian virallinen kieli on englantia, mutta sen lisäksi osa väestöstä puhuu gaelin kieltä sekä walesin kieltä. Gaelia puhutaan pääasiassa Skotlannissa ja walesia Walesissa, mutta niitä voi kuulla puhuttavan myös muualla Iso-Britanniassa. Gaelin kieltä puhuu noin 80 000 ja walesia noin 500 000 henkilöä Iso-Britanniassa. Molemmat ovat kelttiläisiä kieliä, jotka ovat peräisin kelttien aikakaudelta. Kielet pyritään säilyttämään osana kulttuuriperintöä muun muassa gaelin- ja walesinkielisen kirjallisuuden ja musiikin avulla. (Else ym. 2007, 977–978.)

5.2 Englantilainen elämäntapa ja käytöstavat

Kulttuuri voidaan määritellä kaikessa laajuudessaan yhteiseksi jaetuksi kokemukseksi. Kulttuuri koostuu monesta eri osatekijästä: iästä, rodusta, elinympäristöstä, sukupuolesta, palkkatasosta ja kiinnostuksen kohteista. (Storry & Childs 2002, 6.) Hofstede (1991, teoksessa Lewis 1996, 25) määrittää kulttuurin koostuvan yhteisistä mielipiteistä, joiden perusteella ihmisiä voidaan luokitella eri kategorioihin. Vaikka tietyistä kulttuureista ja kansallisuuksista on helppo muodostaa omat stereotyyppit, on syytä muistaa, että ne antavat hyvin pinnallisen käsityksen tietyistä kansalaisryhmästä (Lewis 1996, 8).

Jokainen ihminen on luonteeltaan erilainen, joten on mahdotonta kuvailla tyypillistä englantilaista henkilöä. Esimerkiksi pienemmällä paikkakunnilla vieraisiin kansallisuuksiin suhtaudutaan suuremmalla varauksella, kun taas suurkaupungit ovat niin sanotusti

kulttuurien sulatusuuneja. Yleisesti ottaen voidaan kuitenkin sanoa, että englantilaiset tarvitsevat aikaa hyväksyäkseen vieraat ihmiset, kansallisuudesta riippumatta. (Tan 2008, 48.)

Vaikka aatteet vaihtelevatkin yksilöllisesti, voidaan englantilaisilla todeta olevan joitakin yhteisiä luonteenpiirteitä. Maalla asuvat ovat yleisesti ottaen kohteliaampia, ystävällisempiä ja avuliaampia tuntemattomille ihmisille. Suurkaupungeissa avunpyyntöihin suhtaudutaan suuremmalla varauksella ja yleisempää onkin jättää pyyntö huomioimatta. Tämä johtuu yleensä siitä, että kaupungeissa ihmisillä on jatkuva kiire ehtiä esimerkiksi metroon tai henkilö, jolta kysytään apua, on itsekin vieraalta paikkakunnalta. (Tan 2008, 48.)

Paikalliset ovat kuitenkin valmiita auttamaan, mikäli heiltä ei kysy liian henkilökohtaisia kysymyksiä. Englantilaiset ovat tarkkoja yksityisyydestään, joten kysymys, joka jossain toisessa kulttuurissa on aivan normaali ja kohtelias, saattaa englantilaisesta tuntua liian tungettelevana. Englantilaisiin kannattaa kuitenkin yrittää tutustua, sillä mitä paremmin heidät oppii tuntemaan, sitä ystävällisemmiksi he muuttuvat. (Tan 2008, 48–49.)

Englantilainen perhe on hyvin tavanomainen ja samanlainen kuin useimmissa muissakin maissa. Perheeseen kuuluu yleensä vanhemmat sekä muutama lapsi. Vanhemmat käyvät töissä ja perhe viettää yhdessä kesäloman. Viime vuosina myös yksinhuoltajaperheet ovat kuitenkin yleistyneet ja ennusteen mukaan tulevaisuudessa yksinhuoltajia tulee olemaan enemmän kuin naimisissa olevia pareja. Mikäli perhe käy yhdessä esimerkiksi ravintolassa syömässä, maksavat vanhemmat ja työssäkäyvät lapset oman osuutensa laskusta. Yleensä lapset muuttavat pois kotoa heti, kun heillä on siihen varaa mutta toisaalta on yleistynyt, että erityisesti aikuiset miehet asuvat kotona ennen perheen perustamista, sillä se on heille edullisempaa. Vanhemmat myös kannustavat lapsiaan matkustelemaan ja nauttimaan elämästä ennen työelämään siirtymistä. (Project Britain 2009a; Tan 2008, 60.)

Englantilaiset viihtyvät vapaa-ajallaan ulkona kauniissa puistoissa esimerkiksi ruokkien ankkvoja tai ottaen aurinkoa. Englannissa on useita kymmeniä puistoja, niin pieniä kuin myös suuria. Englantilaiset viettävät vapaa-aikaansa myös pubeissa, jotka ovat yleinen

kohtaamispaikka vaihtaa kuulumisia. Myös alaikäiset voivat tulla aikuisten seurassa pu-beihin esimerkiksi syömään, mutta alkoholia myydään vain yli 18-vuotiaille. Pubit ovat lisäksi yksi parhaita paikkoja tutustua paikallisiin ihmisiin. (Tan 2008, 193–197.)

Englantilaiset ovat hyvin kohteliaita puhutellessaan toisia ja odottavat sitä myös vasta-puolelta. Kohteliaisuuteen liittyvät termit ”please”, ”excuse me” ja ”thank you” kuulu-vat oleellisena osana englantilaiseen puhetapaan ja niitä käytetään erittäin paljon. Kun englantilaiset tapaavat uuden ihmisen, on heillä tapana kätellä. Poskisuudelmia vaihde-taan vain hyvien ystävien kesken, mikäli heitä ei ole tavattu pitkään aikaan. Tavatessa on myös kohteliaista kysyä toisen kuulumisia ja vastata niihin muodollisesti voivansa hyvin sekä kysyä vastaavasti kuinka toinen voi. Tuttavaa tervehditään epävirallisemmin sanomalla ”hi” tai ”hello” ja usein kiitettäessä ”thank you” korvataan termillä ”cheers”. (Project Britain 2009b; Project Britain 2009c.)

Englantilaiset ovat tarkkoja siitä, että saapuvat sovittuihin tapaamisiin ajoissa ja oletta-vat sitä myös muilta. Erilaisiin tapahtumiin, kuten oppitunneille, kirkollisiin tapahtu-miin ja elokuvaan saavutaan muutama minuutti etuajassa. Mikäli myöhästyy sovitusta tapaamisesta, tulee soittaa toiselle ja pahoitella myöhästytävänsä. Jos vastaa myöntävästi toisen kutsuun tulla kyläilemään, englantilaiset olettavat kutsutun myös saapuvan. Mi-käli kutsusta joutuu kieltäytymään, on se hyvä tehdä mahdollisimman kohteliaasti ja pahoitella ettei pääse saapumaan paikalle. Mentäessä vierailulle jonkun kotiin kuuluu hyvin tapoihin viedä lahja talon isännälle tai emännälle. (Project Britain 2009d.)

Englantilaisilla on tapana jonottaa kärsivällisesti useisiin eri paikkoihin, oli kyseessä sit-ten pääsy linja-autoon tai kahvilan pöytään. Etuilla pidetään tyyneenä ja oman paikan menettämistä harmitellaan näkyvästi. Jonot ovat yksi harvoista paikoista, joissa vieraille puhumista ei oudoksuta. Vieraiden ihmisten kanssa keskustellaankin yleensä säästä, joka on yksi suosituimmista keskustelunaiheista myös ystäväysten kesken. Säästä puhu-minen on myös hyvä aihe keskustelun avaajaksi vieraampien ihmisten kanssa. Paitsi halustaan jonottaa joka paikkaan, englantilaiset ovat myös tunnettuja teen juonnista ja monelle paikalliselle iltapäiväteen nauttimisesta on muodostunut pysyvä tapa. (Fox 2004, 26; VisitEngland 2010a.)

5.3 Tietoa Brightonista

Brighton muodostaa yhdessä viereisen Hoven kaupungin kanssa eloisan kaupunkikompleksin, joka sijaitsee Etelä-Englannin rannikolla ja on yksi maan suosituimmista rantakohteista. Kaksoiskaupunkien väkiluku on yhteensä vain noin 250 000, mutta alueella käy vuosittain noin kahdeksan miljoona vierailijaa. Alue on tunnettu huvittelukohteeksi kaiken ikäisille ja siitä käytetäänkin nimitystä ”London on the Sea”, eli Lontoo meren rannalla. Tässä luvussa keskitytään esittelemään Brightonia. (City of Brighton 2007; VisitEngland 2010b.)

Brighton on alkujaan ollut pieni kalastajakylä, jossa asukkaita kylässä on ollut vain noin kaksituhatta, heistä suuri osa kalastajia. Brightonin satama-alue oli jo tuolloin suosittu kauppapaikka. 1700-luvun puolivälissä Englannissa on valloillaan uskomus, jonka mukaan meriveden uskottiin parantavan sairauksia ja olevan muutoinkin hyväksi terveydelle. Tämän johdosta rikkaat tulivat Brightonin kylpemään merivedessä. Jopa Walesin silloinen prinssi vieraili Brightonissa kylpemässä. Merivesikylpyjen suosio kasvoi vuosi vuodelta ja kylpyläturistien ansiosta kaupunki alkoi vaurastua ja sen väkiluku kaksinkertaistui vuosisadan loppupuolella. Samoihin aikoihin kaupunkiin avattiin ensimmäinen koulu ja teatteri. (Pictures of England 2012.)

1800-luvun puoliväli oli Brightonille matkailullisesti hyvin merkittävä, sillä silloin avattiin rautatieyhteys Lontooseen. Lisäksi höyrylaiva alkoi liikennöidä Brightonin ja Rannan välillä. Matkailijamäärät kasvoivat ja kaupungissa vieraili arviolta 250 000 kävijää vuosittain. Myös kaupungin väkiluku kasvoi 65 000 asukkaaseen. Brighton yhdistettiin viereiseen Hoven kaupunkiin vuonna 2000. (Pictures of England 2012.)

Brightonissa on monenlaista nähtävää ja koettavaa. Kaupunki on tunnettu mukulakivirannastaan sekä satama-alueestaan. Suosittuja nähtävyyksiä ovat myös Brightonin maailmanpyörä sekä kuninkaallinen paviljonki. Kaupungin ulkopuolella voi tutustua kauniiseen maaseutuun ja sen linnoihin, puistoihin ja puutarhoihin. (VisitBrighton 2011a.)

Brightoniin pääsee Lontoosta kätevästi junalla alle tunnissa. Lisäksi Heathrow'n ja Gatwickin lentoasemilta on säännölliset linja-autoyhteydet Brightonin. Hoven ja Brightonin kaupunkialueeseen on helpoin tutustua jalkaisin tai halutessaan voi vuokrata

pyörän. Myös taksit ja linja-autot liikennöivät kaupungeissa. Linja-autoihin voi ostaa sekä kertalippuja että päiväkohtaisia lippuja, jotka oikeuttavat matkustamaan lähiliikenteen linja-autoilla rajattomasti. (VisitBrighton 2011b; VisitBrighton 2011c.)

Brightonissa on tarjolla ravintoloita jokaiseen makuun. Valinnanvaraa löytyy niin kasvissyöjille kuin vaikkapa äyriäisruoista pitävälle. Kaupungin ravintolat tarjoavat myös kansainvälistä ruokaa, kuten japanilaista sushia. Ravintoloiden lisäksi kaupungissa on useita myymälöitä ostosten tekemiseen. Myymälöistä voi ostaa muun muassa vaatteita, koruja, taidetta ja antiikkia. Liikkeitä on pitkin Brightonin katuja sekä myös satama-alueella. Kaupungissa on myös Churchill Square -ostoskeskus. Lisäksi lähellä kaupungin keskustaa sijaitsevat Kemptownin ja Rottingdeanin kaupunginosat ovat suosittuja alueita ostosten tekemiseen. (VisitBrighton 2011d; VisitBrighton 2011e.)

Brightonin majoitusvaihtoehdot vaihtelevat bed & breakfast -majataloista hotelleihin sekä vuokrattaviin huoneistoihin. Majoitusvaihtoehdot ovat myös hintatasoltaan erilaisia, joten valinnanvaraa löytyy luksusvaihtoehdoista yksinkertaiseen ja edulliseen majoitukseen. Myös hostellissa majoittuminen on mahdollista, mutta palvelujen ja laitteiden käytettävyys kannattaa varmistaa ennen huoneen varaamista. (VisitBrighton 2011f; VisitBrighton 2011g.)

5.4 Matkailijana Lontoossa

Tässä luvussa tarkastellaan Lontoota matkailijalle tärkeiden osa-alueiden kautta. Luvussa esitellään nähtävyyksiä yleisesti ja käsitellään liikkumista kaupungissa, sekä esitellään erilaisia majoitusvaihtoehtoja.

Lontoo, Englannin pääkaupunki, on ympäri vuoden suosittu matkailukohde sekä vapaa-ajanmatkailijoiden että liikemiesten keskuudessa. Kaupungissa vieraileekin vuosittain miljoonia vapaa-ajan matkailijoita ja liikemiehiä. Tämä yksi Euroopan suurimmista kaupungeista sijaitsee kuuluisan Thames-joen varrella. Lontoossa sijaitsevaa Heathrow'n lentoasema on yksi maailman vilkkaimmin liikennöityjä. (London City Information 2010.)

Lontoo tarjoaa matkailijoille laajan valikoiman erilaisia vierailukohteita. Valinnanvaraa riittää lukuisista museoista, kuuluisista nähtävyyksistä, kuten kuninkaallisesta palatsista sekä useista kaupungin puistoista lähtien. Lontoon suurkaupunkialue muodostuu useasta eri kaupunginosasta ja niiden välillä on helppoa ja halpaa liikkua esimerkiksi maanlaisella metrolla tai paikallisjunilla. (London City Information 2010; Tan 2008, 25.)

The New York Times-sanomalehti on listannut Lontoon neljänneksi kiinnostavimmaksi matkailukohteeksi vuonna 2012. Kyseisenä vuonna Lontoossa muun muassa juhli-taan maan kuningattaren 60-vuotishallitsijakautta sekä järjestetään kesäolympialaiset. Lisäksi kaupunkiin avataan uudelleen Charles Dickens -museo, sillä kirjailijan syntymäs-tä tulee kuluneeksi 200 vuotta. Matkailijoilla on myös mahdollisuus päästä tutustumis-kierrokselle Harry Potter-elokuvien kuvauspaikkoihin Warner Brothers Studiolla. (The New York Times 2012.)

5.4.1 Nähtävyydet

Lontoossa riittää nähtävää ja koettavaa jokaisen makuun. Tarjolla on useita mielenkiin-toisia museoita, tunnettuja maamerkkejä kuin myös lukuisia kauppoja ostosten tekemi-seen sekä monipuolisesti erilaisia ravintoloita. Lontoo on mielenkiintoinen yhdistelmä uutta ja vanhaa. Uudet modernit rakennukset ja kaupungin vilkasliikenteiset kadut kät-kevät alleen tuhansien vuosien historian. Kaupungissa on mahdollista aistia menneiden aikojen tunnelma uusien rakennusten ja kiireisen ihmismassan keskelläkin. (Official London Guide 2012a; Tan 2008, 18.)

Lontoon virallinen matkailusivusto on listannut kaupungin suosituimpia vierailukohteita kävijämäärien perusteella. Suosituimpia ovat muun muassa useat museot, kuten Bri-tish Museum, jossa esitellään ihmiskunnan historiaa esihistoriasta nykypäivään, sekä Natural History Museum, jossa on näytillä maailman suurimpia ja erikoisimpia eläimiä, muun muassa dinosauruksia. Suosituimpien nähtävyyksien joukkoon lukeutuvat myös esimerkiksi maailman suurin maailmanpyörä, The London Eye, josta on upeat näkymät yli koko kaupungin, sekä Madame Tussauds'n vahakabinetti, jossa on näytillä useita tunnetuista henkilöistä tehtyjä vahanukkeja. Suosittu kohde on myös The Tower of London, yksi maailman tunnetuimmista rakennuksista. Linnassa pääsee tutustumaan

sen historiaan niin vankilana kuin kuninkaallisena palatsinakin. (Official London Guide 2012b.)

Lontoon nähtävyyksiin on mahdollista tutustua myös täysin ilmaiseksi. Kaupungissa on useita museoita joihin ei ole pääsymaksua sekä suuri määrä ilmaisia aktiviteetteja. Muun muassa jo aiemmin mainittuun British Museumiin pääsee tutustumaan ilmaiseksi. Myös kaupungin useat kauniit puistot ovat suosittuja vierailukohteita. Esimerkiksi Hyde Parkissa on runsaan puuston lisäksi suuri järvi sekä kukkapuutarhoja. Puistoissa vieraillessa onkin helppo unohtaa olevansa keskellä miljoonakaupunkia. (Official London Guide 2012c.)

5.4.2 Liikkuminen

Lontoossa voi liikkua paikasta toiseen hyvin monella eri tavalla. Kaupungin julkinen liikenne on monipuolinen ja matkailijalla ovat käytettävissä niin metrot, lähijunat, linja-autot kuin raitiovaunutkin. Myös taksilla on helppo matkustaa. Halutessaan kaupunkiin voi tutustua myös jokiristeilijöillä, pyöräillen tai vuokratulla autolla, jolloin on tärkeää muistaa, että Englannissa on vasemmanpuoleinen liikenne. (Official London Guide 2012d; Transport for London 2012.)

Mikäli Lontooseen haluaa tutustua mahdollisimman monipuolisesti, se onnistuu helposti ja edullisesti hankkimalla The London Pass -kaupunkikortti. Kortilla saa ilmaisen sisäänkäynnin kymmeneen kaupungin suosittuihin vierailukohteisiin ja nähtävyyksiin sekä halutessaan siihen voi lisätä myös matkakortin, jolla voi matkustaa julkisissa kulkuneuvoissa. Kortilla on myös mahdollisuus päästä jonojen ohi useissa eri käyntikohteissa. Kortti on oman valinnan mukaan voimassa yksi, kaksi, kolme tai kuusi päivää. (The London Pass 2012.)

Metro on nopein ja helpoin tapa matkustaa kaupungin sisällä. Metrolla on 12 eri linjaa ympäri kaupunkia ja se liikennöi viikon jokaisena päivänä aamusta iltaan. Metroverkosto on jaettu yhdeksään vyöhykkeeseen, joista vyöhykkeet yksi ja kaksi kattavat niin sanotun keskusta-alueen, kun taas vyöhyke yhdeksän ulottuu kaupungin reuna-alueille. Lippujen hinnat määräytyvät sen mukaan, kuinka monen vyöhykkeen sisällä aikoo matkustaa. (Official London Guide 2012e.)

Linja-autoilla matkustaminen on myös edullista ja lisäksi matkan aikana voi ihailla reitin varrella olevia nähtävyyksiä. Linja-autot kulkevat myös yöllä, jolloin metro ei liikennöi. Monet Lontoon linja-autolinjat kulkevatkin läpi vuorokauden. London Oyster -kortti toimii matkakorttina ja maksuvälineenä julkisissa liikennevälineissä. Se on helpoin ja edullisin vaihtoehto, mikäli kaupungissa vierailtaessa kulkee useasti julkisilla liikennevälineillä. London Oyster -kortilla ostettu matka on kertalippua halvempi. (Official London Guide 2012f; Official London Guide 2012g.)

5.4.3 Majoitus

Lontoossa on matkailijalle tarjolla useita hyvin erilaisia majoitusvaihtoehtoja monessa eri hintaluokassa. Vaihtoehtoja on valittavana aina korkeatasoisista hotelleista kodikkaisiin bed & breakfast -vaihtoehtoihin. Tarjolla on myös hostelleja, vuokrattavia huoneistoja sekä leirintäalueita. Majoituspaikkoja on eri puolilla kaupunkia ja sitä valittaessa kannattaa ottaa huomioon majoituspaikan sijainti esimerkiksi niihin nähtävyyksiin nähdessä, joita aikoo matkan aikana käydä katsomassa. (Official London Guide 2012h.)

Sopivinta majoitusvaihtoehtoa mietittäessä on hyvä ottaa huomioon minkä tyyppisestä majoituksesta on kyse ja mitä tietyt käsitteet tarkoittavat. Majoitusliikkeiden huoneet voidaan yleensä jaotella yhden, kahden ja kolmen hengen huoneisiin. Lisäksi valittavana voi olla perhehuoneita sekä niin kutsuttuja soluhuoneita, joista käytetään nimitystä ”dormitory”. Kahden hengen huonetta varattaessa on syytä olla tarkkana onko kyseessä ”twin room” vai ”double room”. Ensiksi mainitussa on kaksi erillistä sänkyä, kun taas jälkimmäisessä on yhteinen parisänky. Kolmen hengen huoneissa ja perhehuoneissa on joko parisängyt tai yksittäiset sängyt jokaiselle. Soluhuoneessa on yksittäiset sängyt, joiden lukumäärä vaihtelee huoneen koon mukaan. Soluhuoneisiin jaettavia sänkyä paikkoja ei ole välttämättä jaoteltu sukupuolen mukaan. Mitä enemmän huoneessa on sänkyjä, sitä halvempi on yksittäisen makuupaikan hinta. (Official London Guide 2012i.)

Majoituspaikoista käytetään yhteistä tähtiluokitusta niiden tason perusteella. Tähtiä voidaan antaa yhdestä viiteen, joista viisi on korkein. Korkeimman luokitusluokan paikat ovat erinomaisia, kun taas yhden tähden majoitustilat ovat yksinkertaisia ja vaatimattomia. Vaatimattomimmissa hostelleissa ei ole yleensä mahdollisuutta saada omaa huo-

netta käyttöön, vaan soluhuoneen joutuu jakamaan muiden kanssa. (Official London Guide 2012j.)

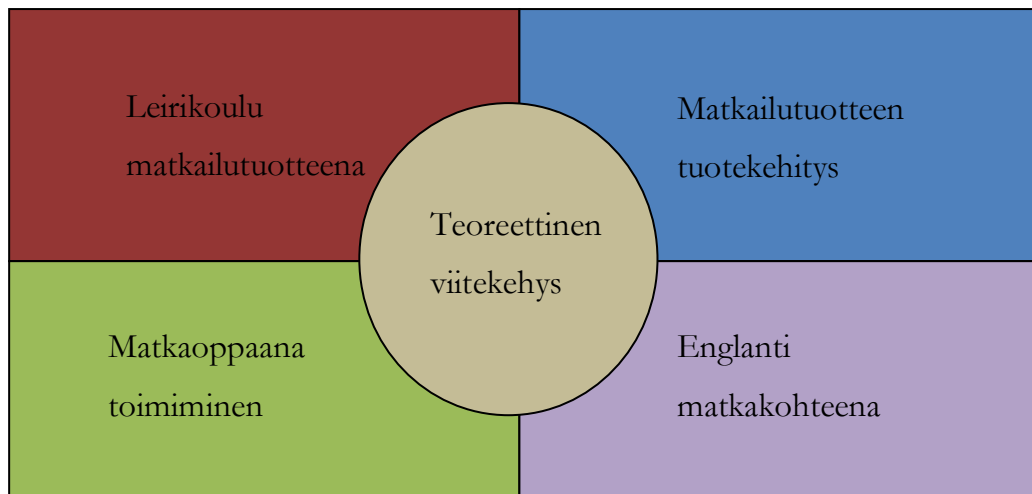
6 Prosessikuvaus

Tässä luvussa käsitellään opinnäytetyön toteutusprosessia sekä siihen käytettäviä menetelmiä. Luvussa myös esitellään opinnäytetyön sisältö sekä perustellaan siihen valitut aihekokonaisuudet.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koottiin opinnäytetyön kirjoittajan näkemyksen perusteella siitä, mitä työn produktiivinen osuus tulee sisältämään. Tärkeää oli aluksi selvittää mitä leirikoulu kokonaisuudessaan käsittää sekä miten se toteutetaan. Kuten Kuronen & Rantakangas (1997) aiemmin ovat todenneet, leirikoulu on luokkahuoneen ulkopuolella järjestettävää opetusta. Leirikoulu pyrittiin yhdistämään matkailuun vertaamalla sitä matkailutuotteeseen, sillä luokka lähtee normaalin opiskeluympäristönsä ulkopuolelle. Leirikoulun toteutusosiota voidaan soveltaa Komppulan & Boxbergin (2002) sekä Verhelän & Lackmanin (2003) näkemyksiin matkailutuotteesta. Leirikoulu on hyödyke, jota kulutetaan ja tuotetaan samaan aikaan ja joka koostuu monesta osatekijästä. Teoriaosuudessa käsiteltiin myös matkailutuotteen tuotekehitystä, sillä työn produktia, leirikouluohjaajan opasta, voidaan pitää uudenlaisena matkailutuotteena, jonka toimivuutta ja hyödyllisyyttä leirikoulun ohjaaja voisi arvioida.

Matkaoppaana toimiminen haluttiin ottaa osaksi teoreettista viitekehystä, sillä leirikoulun ohjaaja tulee toimimaan eräänlaisena matkaoppaana leirikoulun ajan. Hän on vastuussa ryhmästä sekä matkan sujuvuudesta, ryhmän jäsenten hyvinvoinnista sekä käytännön järjestelyistä. Verhelän & Lackmanin (2003) mukaan edellä mainitut osa-alueet ovat oppaan tärkeimpiä tehtäviä.

Teoreettisessa viitekehyksessä haluttiin painottaa erityisesti Englantia ja sen kulttuuria sekä Brightonia ja Lontoota, jotka ovat merkittävien osa produktiosion opasta. Opinnäytetyön kirjoittajan mielestä opasta käyttävän ohjaajan on tärkeää tutustua kohde- maan kulttuuriin ennen matkaa ja saada mahdollisimman kattavasti tietoa leirikoulu- kohde Brightonista sekä pääkaupunki Lontoosta, jossa vierailu on tarkoitus toteuttaa osana leirikoulujaksoa. Näin ollen ohjaaja voi hyvissä ajoin ennen leirikoulujaksoa suunnitella esimerkiksi vierailukäynnit ja järjestää majoituksen ja kuljetukset. Kuviossa 4 esitellään opinnäytetyön teoreettisen viitekehysten osa-alueet.

Kuvio 4. Opinnäytetyön teoreettisen viitekehysten osa-alueet

Opinnäytetyön tekijä valitsi toteutustavaksi toiminnallisen opinnäytetyön, koska halusi käyttää luovuuttaan sekä toteuttaa oppaan, jollaista ei ole aiemmin tehty. Työn kirjoittaja sai itse määrittellä oppaan sisällön ja ulkoasun, jonka myötä oppaassa näkyy kirjoittajan kädenjälki. Leirikoulukohteen valintaan vaikutti suuresti työn kirjoittajan kiinnostus Englantia ja sen kulttuuria kohtaan. Leirikoulukohteeksi valittiin Brighton, sillä se oli työn kirjoittajalle tuttu kielimatkakohde, ja jonka vuoksi se työn kirjoittajan mielestä sopi hyvin myös leirikoulukohteeksi. Kuten Lehikoinen (1991) toteaa teoksessaan, on leirikoulukohteen oltava turvallinen ja leirikouluopiskeluun soveltuva.

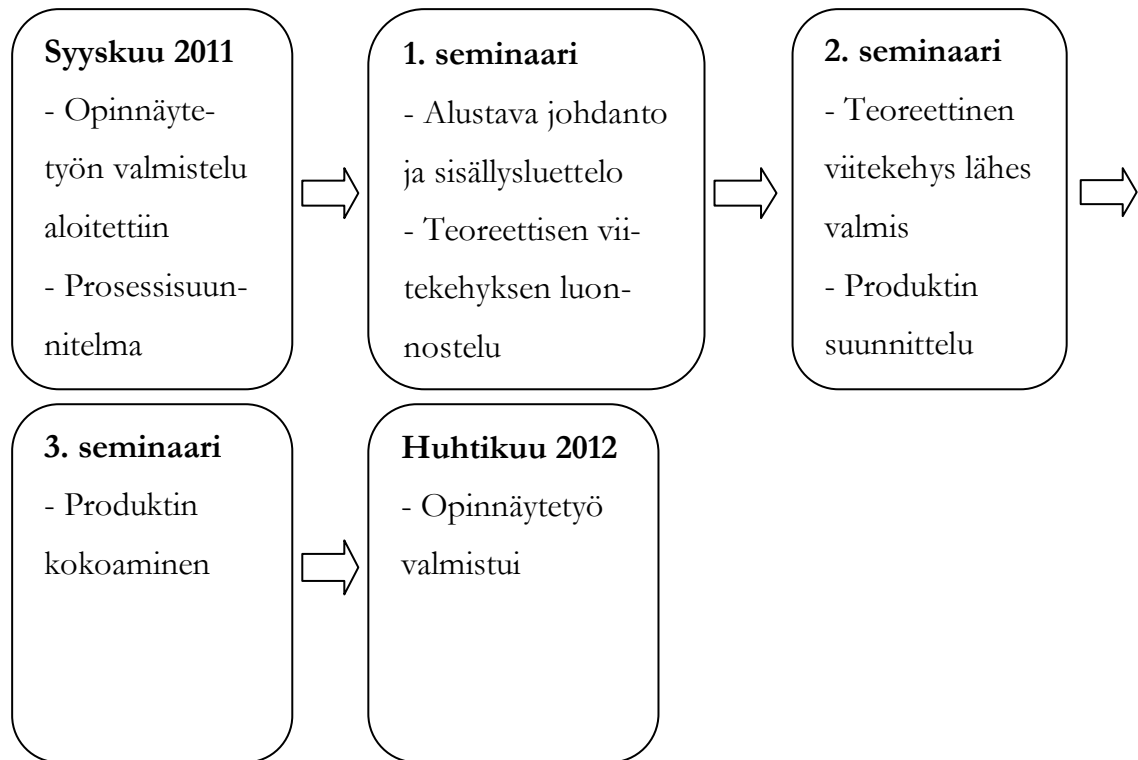
Opinnäytetyön produktiivinen osuus, eli leirikoulun ohjaajan opas on koottu teoreettiseen viitekehukseen pohjautuen. Teoreettisessa viitekehyksessä aiheita käsitellään melko yleisesti, sen sijaan oppaaseen on sisällytetty yksityiskohtaisempaa tietoa. Oppaan kokoamiseen on käytetty sekä kirjallisia että sähköisiä lähteitä, joista leirikoulun ohjaaja saa tarvittaessa lisäohjeita leirikoulun toteuttamiseen ja käytännön järjestelyihin, esimerkiksi matkustus- ja majoitusasioiden järjestämiseen. Tiedonkeruukeinona on siis käytetty sisällön analyysia. Opinnäytetyöntekijä on pyrkinyt käyttämään mahdollisimman monipuolisesti lähdemateriaaleja sekä ottanut huomioon niiden luotettavuuden ja ajantasaisuuden.

Tuotoksena koottava opas on laadittu helppolukuiseksi ja selkeäksi, käyttäen sisällysluetteloita apuna. Oppaaseen oli mahdotonta sisällyttää esimerkiksi kaikkea käytännön järjestelyihin liittyvää tietoa, sillä siitä olisi tullut liian laaja. Näin ollen opas sisältää

myös viitteitä Internet-lähteisiin, joihin leirikoulun ohjaaja voi tutustua kerätäkseen lisätietoa ja tutustuakseen tarkemmin esimerkiksi kuljetus- ja majoitusvaihtoehtoihin. Lisäksi siitä on haluttu tehdä mielenkiintoa herättävä käyttämällä kuvia elävöittämään tekstiä. Oppaan on tarkoitus olla helposti lähestyttävä, jonka vuoksi sen kieli ja ulkoasu on pyritty luomaan maanläheiseksi. Oppaasta tehtiin pääosin mustavalkoinen sen helpolukuisuuden säilyttämiseksi. Leirikouluohjaajan opas Brightonin löytyy liitteestä 1.

Opinnäytetyön työstäminen aloitettiin syksyllä 2011 ja sen on suunniteltu olevan valmis keväällä 2012. Opinnäytetyön tekijä ei ole laatinut itselleen tarkkaa viikkoaikataulua työn työstämiseen, vaan on käyttänyt noin kahden kuukauden välein järjestettäviä opinnäytetyöseminaareja aikarajoina työn edistymiselle. Opinnäytetyötä on pyritty työstämään noin viitenä päivänä viikossa. Syyskuussa 2011 aloitettiin opinnäytetyön suunnittelu keräämällä lähdemateriaalia teoreettista viitekehystä varten. Samalla tehtiin myös alustava suunnitelma opinnäytetyöprosessille, jossa määriteltiin aikataulu työn etenemiselle. Suunnitelman mukaisesti työn valmistumisajankohdaksi määriteltiin huhtikuu 2012.

Ensimmäiseen opinnäytetyöseminaariin mennessä valmisteltiin alustava johdanto sekä sisällysluettelo. Myös teoreettisen viitekehysten luonnostelu ja kirjoittaminen aloitettiin. Lisäksi lähdeaineistoa kerättiin lisää tukemaan teoreettista viitekehystä ja monipuolistamaan sitä. Toiseen seminaariin mennessä opinnäytetyön kirjoittaja kokosi lähes valmiin teoreettisen viitekehksen. Samalla aloitettiin myös produktin sisällön ja kokoamisen suunnittelu. Ennen viimeistä seminaaria opinnäytetyön produkti koottiin valmiiksi sekä viimeisteltiin teoreettinen viitekehys. Viimeisen seminaarin jälkeen opinnäytetyöhön tehtiin viimeiset lisäykset ja muutokset ja se valmistui huhtikuussa 2012. Kuviossa 5 on havainnollistettu opinnäytetyöprosessin aikataulu.

Kuvio 5. Opinnäytetyöprosessin aikataulu

Valmis opinnäytetyö tallennetaan ammattikorkeakoulujen julkaisuarkistoon Theseukseen, jossa se on kaikkien luettavissa. Oppasta voidaan Brightonin lisäksi soveltaa myös muihin kohteisiin suuntautuviin leirikouluihin. Oppaasta on hyötyä niin leirikoulua suunniteleville opettajille kuin leirikoulupaketteja tarjoaville matkanjärjestäjille.

7 Pohdinta

Opinnäytetyötä työstettiin noin puoli vuotta ja sen tuotoksena syntyi leirikoulun ohjaajan opas Brightoniiin. Opas koottiin teoreettisen viitekehyksen pohjalta. Oppaassa haluttiin painottaa erityisesti leirikoulun suunnittelu- ja toteutusvaiheita sekä englantilaista kulttuuria ja Brightonia ja Lontoota, joissa leirikoulun aikana vierailaan, sillä työn kirjoittaja koki niiden olevan oleellisin osa opasta. Oppaasta haluttiin tehdä kattava, vaikka sen tarkoitus onkin olla vain tukena ja antaa vinkkejä leirikoulun suunnitteluun. Näin ollen oppaasta ei tehty yksityiskohtaista ja se sisältää vain esimerkkitapauksia leirikoulua varten. Opasta voidaan siis tarvittaessa soveltaa myös muihin kohteisiin suuntautuviin leirikouluihin.

Opas haluttiin koota myös helppolukuseksi, joten tarkkojen yksityiskohtien jättäminen pois tuntui senkin takia järkevältä. Oppaaseen liitettiin myös kuvia, joiden avulla teksti on helpompi sisäistää. Lisäksi oppaaseen on liitetty lähteiksi Internet-sivustoja sekä kirjallisuutta, joita leirikoulun ohjaaja voi käyttää apuna matkan suunnittelussa. Työn kirjoittajan mielestä oli kätevää liittää lähteet osaksi opasta, eikä kirjoittaa kaikkea tietoa suoraan oppaaseen, koska Internet-lähteiden sisältö on jatkuvasti muuttuvaa ja, kuten aiemmin on todettu, oppaasta haluttiin tehdä helppolukuinen. Tärkeää oli myös se, että opas on helposti lähestyttävä. Tämä pyrittiin toteuttamaan selkeällä ulkoasulla ja helppolukuisella ja helposti sisäistettävällä kielellä. Opas on tämän työn liitteenä.

Haastavinta opinnäytetyöprosessissa oli sopivien lähteiden löytäminen teoreettiseen viitekehykseen sekä ohjaajan oppaan sisällön suunnittelu. Leirikoulua käsittelevää ajan-kohtaista kirjallisuutta oli tarjolla vähän, joten leirikoulua käsittelevässä teoriaosuudessa jouduttiin käyttämään enemmän Internet-lähteitä. Leirikoulua käsittelevä osuus koettiin kuitenkin hyvin oleelliseksi osaksi opinnäytetyötä, joten sitä ei voitu jättää pois. Vanhempaa aineistoa pyrittiin käsittelemään nykyaikaisesta näkökulmasta.

Produktin laatiminen oli ajoittain haastavaa, sillä opinnäytetyöllä ei ollut toimeksiantajaa, jonka näkemyksiä olisi voinut hyödyntää. Näin ollen työn kirjoittaja suunnitteli itse oppaan sisällön. Oppaan sisällön rajaaminen tuotti aluksi hieman ongelmia. Työn kirjoittaja päätyi keskittymään eniten leirikoulun suunnitteluun ja toteutukseen sekä Eng-

lantiin matkakohteena, sillä kuten Lehikoinen (1991) toteaa, on leirikoulukohteen sovelluttava leirikoulun tarkoitukseen. Lisäksi Verhelän & Lackmanin (2003) mukaan on tärkeää, että ryhmän oppaana tai ohjaajan toimiva henkilö on tutustunut matkakohteseen ja sen kulttuuriin, jotta asiakkaat, eli tässä tapauksessa oppilaat, oppivat matkan aikana paljon uutta tietoa kohteesta. Näin ollen opinnäytetyön kirjoittaja koki edellä mainitut aiheet kaikkein oleellisimmiksi oppaan hyödyllisyyden kannalta. Ongelmallista oli myös rajata tiedon määrä kutakin aihepiiriä kohti. Järkevimmäksi vaihtoehdoksi koettiin lopulta aihealueiden esittely yleisesti ja yksittäisten esimerkkien avulla. Työn kirjoittaja koki, että todella yksityiskohtainen opas olisi sekä liian laaja että vaikeasti luettava ja lähestyttävä.

Koska ulkomaille suuntautuva leirikoulu on matkailullisesta näkökulmasta melko käsittelemätön aihe, olisi jälkeinpäin ajateltuna voinut olla helpompaa valita jokin toinen aihe, josta olisi ollut enemmän ja uudempaa lähdemateriaalia käytettävissä. Tämä antoi kuitenkin työn laatijalle mahdollisuuden toteuttaa laajasti omaa luovuuttaan ja painottaa omasta mielestään keskeisiä seikkoja leirikoulun ohjaajan oppaan sisällössä. Lisäksi ryhmän ohjaajana toimimisesta oli hankalaa löytää lähteitä teoreettista viitekehystä varten, joten opinnäytetyön kirjoittaja päätyi soveltamaan matkaoppaan työnkuvaa ryhmän ohjaajan toimenkuvaan. Kuten Verhelä & Lackman (2003) toteavat, matkaoppaan tärkein tehtävä on taata asiakkaille onnistunut matka sekä luoda toimintasuunnitelma mahdollisista ongelmatilanteista selviytymiseen. Näitä ominaisuuksia haluttiin korostaa myös leirikoulun ohjaajan toimenkuvassa.

Lähdemateriaalia pyrittiin käyttämään mahdollisimman monipuolisesti. Joistakin aiheista, kuten jo aiemmin mainitusta leirikoulusta, oli vaikeaa löytää tarpeeksi ajankohtaista ja laajaa lähdeaineistoa. Opinnäytetyön kirjoittaja olisi halunnut käyttää enemmän erityisesti ulkomaisia teoksia teoreettisen viitekehysten lähteinä, mutta työn aihealueista löytyi melko vähän vieraskielistä kirjallista materiaalia. Lisäksi luotettavia Internet-lähteitä oli välillä haasteellista löytää.

Työn kirjoittaja ei laatinut tarkkaa aikataulua, vaan opinnäytetyötä työstettiin noin viitenä päivän viikossa inspiraation ja jaksamisen mukaan. Opinnäytetyöseminaarit, joita järjestettiin projektin aikana yhteensä kolme, toimivat aikarajoina tiettyjen osuuksien

valmistumisille. Alustava suunnitelma, teoreettinen viitekehys ja valmis produkti esiteltiin kussakin seminaarissa. Työn kirjoittaja sai tehtyä kaikki osuudet valmiiksi ajallaan, eikä työtä kirjoitettaessa tullut missään vaiheessa kiire.

Opinnäytetyön kirjoittaja on tyytyväinen valmiiseen tuotokseen, sillä työn sisältö on suunnitellun mukainen. Työn kirjoittaminen on ollut antoisaa. Opinnäytetyöprosessin aikana kirjoittaja on oppinut kohtaamaan haasteita ja selviytymään niistä. Työn kirjoittaja on myös oppinut hallitsemaan ajan käyttöä ja havainnut kiireettömän työskentelytahdin parhaiten sopivaksi itselleen. Työn kirjoittaja toivoo voivansa hyödyntää opinnäytetyöprosessin aikana opittuja asioita sekä hyväksi havaittuja keinoja myös tulevaisuuden projekteissa. Toiveena on myös, että opinnäytetyön ohessa syntyneestä leirikoulun ohjaajan oppaasta olisi käytännön hyötyä leirikoulua suunnitteleville ja toteuttaville henkilöille.

Lähteet

Ammattinetti 2008. Ammatit. Matkailu- ja ravitsemisala. Matkailuala. Matkaopas (ulkomaat). Luettavissa: <http://www.ammattinetti.fi/web/guest/etusivu>. Luettu: 28.11.2011.

Cagan, J. & Vogel C. 2003. Kehitä kärkituote - Ideasta innovaatioksi. Talentum Media Oy. Helsinki.

CIA 2011. Library. Publications. The World Factbook. Europe. United Kingdom. Luettavissa: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/uk.html>. Luettu: 4.1.2012.

City of Brighton 2007. Background Info. Luettavissa: <http://www.city-of-brighton.com/background.php>. Luettu: 26.1.2012.

Else, D., Attwooll, J., Beech, C., Berry, O., Clapton, L., Davenport, F., Dixon, B., Dunford, G., O'Carrol, E., Symington, A. & Wallis, N. 2007. Great Britain. 7. painos. Lonely Planet Publications Pty Ltd. Lontoo.

Fox, K. 2004. Watching the English - The Hidden Rules of English Behaviour. Hodder and Stoughton Ltd. Lontoo.

Harris, E. 2007. Customer Service: A Practical Approach. 4. painos. Pearson Prentice Hall. New Jersey.

Komppula, R. & Boxberg, M. 2002. Matkailuyrityksen tuotekehitys. Edita Prima Oy. Helsinki.

Kuronen, J. & Rantakangas, H. 1997. Leirikoulun opas. Lastensuojelun keskusliitto. Foxoffset Oy. Helsinki.

Lahdenperä, I., Virtanen, O., Saarinen, V. & Salmi, R. 1989. Leirikoulun käsikirja. Valtion painatuskeskus. Helsinki.

Lehikoinen, J. 1991. Lähtölaskenta: tietoa ulkomailla opiskelusta, harjoittelusta ja työs-kentelystä. Tampereen Arpatiedas. Tampere.

Lewis, R. 1996. When Cultures Collide. Nicholas Brealey Publishing Limited. Lontoo.

London City Information 2010. Luettavissa: <http://www.londonguestguide.com/>.
Luettu: 3.1.2012.

Lonely Planet 2010. Destinations. Europe. England. Luettavissa:
<http://www.lonelyplanet.com/england>. Luettu: 4.1.2012.

McGrath, M. 2004. Next Generation Product Development: How to Increase Produc-tivity, Cut Costs and Reduce Cycle Times. McGraw-Hill Companies. New York.

Oakland, J. 2002. British Civilization - An Introduction. 5. painos. Routledge. Lontoo.

Official London Guide 2012a. Places to Go. Luettavissa:
<http://www.visitlondon.com/attractions/>. Luettu: 4.1.2012.

Official London Guide 2012b. Places to Go. Attractions. Top 10 London Attractions.
Luettavissa: <http://www.visitlondon.com/attractions/culture/top-ten-attractions>.
Luettu: 9.1.2012.

Official London Guide 2012c. Places to Go. Attractions. Free London Attractions.
Luettavissa: <http://www.visitlondon.com/tag/free-attractions>. Luettu: 10.1.2012.

Official London Guide 2012d. Travel. Getting Around. Driving in London. Luettavis-sa: http://www.visitlondon.com/travel/getting_around/london-driving. Luettu:
17.1.2012.

Official London Guide 2012e. Travel. Getting Around. London Tube. Luettavissa:
http://www.visitlondon.com/travel/getting_around/tube. Luettu: 15.1.2012.

Official London Guide 2012f. Travel. Getting Around. London Buses. Luettavissa:
https://www.visitlondon.com/travel/getting_around/london-bus. Luettu: 15.1.2012.

Official London Guide 2012g. Travel. Travel With Oyster. Luettavissa:
<http://www.visitlondon.com/travel/oyster>. Luettu: 17.1.2012.

Official London Guide 2012h. Accommodation. Luettavissa:
<http://www.visitlondon.com/accommodation/>. Luettu: 22.1.2012.

Official London Guide 2012i. Accommodation. Hotel Types and Terms. Luettavissa:
<http://www.visitlondon.com/accommodation/choosing-and-booking-accommodation>. Luettu: 23.1.2012.

Official London Guide 2012j. Accommodation. Accommodation Ratings. Luettavissa:
<http://www.visitlondon.com/accommodation/accommodation-ratings>. Luettavissa:
24.1.2012.

Opetushallitus 2011. Säädökset ja ohjeet. Perusopetuksen järjestäminen. Kouluretket ja leirikoulut. Luettavissa:
http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/ohjeita_koulutuksen_jarjestamiseen/perusopetuksen_jarjestaminen/kouluretket_ja_leirikoulut. Luettu: 11.11.2011.

Pictures of England 2012. History. The history of Brighton. Luettavissa:
<http://www.picturesofengland.com/history/brighton-history.html>. Luettu: 7.4.2012.

Project Britain 2009a. Daily Life. Family Life. What is family life like? Luettavissa:
<http://projectbritain.com/familylife.htm>. Luettu: 2.1.2012.

Project Britain 2009b. Etiquette. Luettavissa:
<http://projectbritain.com/behaviour.html>. Luettu: 2.1.2012.

Project Britain 2009c. Etiquette. Greetings. Luettavissa:
<http://projectbritain.com/greetings.htm>. Luettu: 2.1.2012.

Project Britain 2009d. Etiquette. Social Customs. Luettavissa:
<http://projectbritain.com/social.htm>. Luettu: 2.1.2012.

Project Britain 2011. Britain today. Social Class. Luettavissa:
<http://projectbritain.com/class.htm>. Luettu: 19.4.2012.

RatesFX 2012. Valuuttakurssit. Valuuttamuunnin. Luettavissa:
<http://www.ratesfx.com/rates/rate-converter.fi.html>. Luettu: 3.1.2012.

Selänniemi, T. 2003. Elämyksiä elämääsi - 40 vuotta Aurinkomatkoja. Otava. Keuruu.

Storry, M. & Childs, P. 2002. British Cultural Identities. 2. painos. Routledge. Lontoo.

Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011a. Ohjeita leirikouluun. Luettavissa:
<http://www.luokkis.com/index.php?page=leirikoulu>. Luettu: 12.11.2011.

Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011b. Ohjeita leirikouluun. Esityö. Luettavissa: <http://www.luokkis.com/index.php?page=jarjestely>. Luettu: 12.11.2011.

Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011c. Ohjeita leirikouluun. Esityö. Leirikoulun suunnitteluvaihe. Luettavissa:
<http://www.luokkis.com/index.php?page=suunnittelu>. Luettu: 12.11.2011.

Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011d. Ohjeita leirikouluun. Esityö. Varojen hankkiminen. Luettavissa: <http://www.luokkis.com/index.php?page=talous>. Luettu: 13.11.2011.

Suomen luokkaretki- ja leirikouluportaali 2011e. Ohjeita leirikouluun. Jälkityö. Luettavissa: <http://www.luokkis.com/index.php?page=antaa>. Luettu: 15.11.2011.

Tan, T. 2008. CultureShock!: A Survival Guide to Customs and Etiquette: Great Britain. Marshall Cavendish International Pte Ltd. Tarrytown.

The London Pass 2012. How It Works. Luettavissa:

<http://www.londonpass.com/how-it-works/index.html>. Luettu: 12.1.2012.

The New York Times 2012. Travel. The 45 Places to Go in 2012. Luettavissa:

<http://travel.nytimes.com/2012/01/08/travel/45-places-to-go-in-2012.html?ref=travel>. Luettu: 7.1.2012.

Tour Guide Employment 2012. Tour Guide Job Description. Luettavissa:

<http://www.tourguideemployment.com/tourguidejobdescription>. Luettu: 26.1.2012.

Transport for London 2012. Luettavissa: <http://www.tfl.gov.uk/>. Luettu: 15.1.2012.

Ulkoasiainministeriö 2011. Maat ja alueet. Maat A–Z. Iso-Britannia. Hyvä tietää. Luettavissa:

<http://formin.finland.fi/Public/default.aspx?nodeid=43607&contentlan=1&culture=fi-FI>. Luettu: 3.1.2012.

Ulkoasiainministeriö 2012. Maat ja alueet. Maat A–Z. Iso-Britannia. Matkustustiedotteet. Luettavissa:

<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?contentid=68780&nodeid=34374&contentlan=1&culture=fi-FI>. Luettu: 19.4.2012.

Verhelä, P. & Lackman, P. 2003. Matkailun ohjelmapalvelut. WS Bookwell Oy. Porvoo.

VisitBrighton 2011a. Things to Do. Luettavissa: <http://www.visitbrighton.com/things-to-do>. Luettu: 26.1.2012.

VisitBrighton 2011b. Tourist Information. Travel. Luettavissa:
<http://www.visitbrighton.com/tourist-information/travel>. Luettu: 26.1.2012.

VisitBrighton 2011c. Tourist Information. Travel. Travelling in Brighton by Bus. Luettavissa: <http://www.visitbrighton.com/tourist-information/travel/by-bus>. Luettu: 26.1.2012.

VisitBrighton 2011d. Eating and Drinking. Luettavissa:
<http://www.visitbrighton.com/eating-and-drinking>. Luettu: 27.1.2012.

VisitBrighton 2011e. Shopping. Luettavissa: <http://www.visitbrighton.com/shopping>.
Luettu: 27.1.2012.

VisitBrighton 2011f. Accommodation. Luettavissa:
<http://www.visitbrighton.com/accommodation>. Luettu: 27.1.2012.

VisitBrighton 2011g. Accommodation. Self Catering. Luettavissa:
<http://www.visitbrighton.com/accommodation/self-catering>. Luettu: 27.1.2012.

VisitEngland 2010a. All About England. English Etiquette. Luettavissa:
<http://www.visitengland.com/en/All-About-England/English-Etiquette/>. Luettu: 2.1.2012.

VisitEngland 2010b. Places to Go. Beaches & Coastline. Brighton. Luettavissa:
<http://www.visitengland.com/en/Places-to-go/Beaches-and-Coastline/Brighton.htm>.
Luettu: 26.1.2012.

Liitteet

Liite 1. Leirikoulun ohjaajan opas Brightonin

Leirikoulun ohjaajan opas
Brightonin

Sisällys

1. Johdanto.....	1
2. Käytännön tietoa ja ohjeita leirikoulun suunnitteluun ja toteutukseen.....	2
3. Ryhmän ohjaajana toimiminen vieraassa maassa.....	5
4. Tietoa Englannista ja maan kulttuurista.....	8
5. Brightonin ja Lontoon tietopaketit.....	13
6. Lopuksi.....	23
7. Kirjallisuutta ja Internet-sivustoja matkan suunnitteluun.....	24
8. Liitteet.....	26

1. Johdanto

Tämä opas on tarkoitettu leirikouluohjaajan avuksi Brightoniin suuntautuvan leirikoulun suunnittelussa ja toteutuksessa. Tämän oppaan laatimisessa on otettu huomioon leirikoulun kohderyhmä, eli yläaste- ja lukioikäiset oppilasryhmät. Opasta voi soveltaa myös leirikoulun suunnitteluun ja toteutukseen kohteesta riippumatta. Opas on tarkoitettu leirikoulun suunnittelun avuksi, joten se ei ole kovin yksityiskohtainen ja sisältää vain esimerkkitapauksia suunnittelun tueksi.

Opas sisältää tietoa leirikoulun suunnittelu- ja toteutusvaiheista, ohjaajana toimimisesta vieraassa maassa ja kulttuurissa sekä tietoa Englannista ja leirikoulukohde Brightonista. Lisäksi oppaaseen on koottu tietoa Lontoosta, jossa voidaan vieraila ja yöpyä leirikoulujakson aikana. Oppaassa on myös lähdemateriaalia avuksi leirikoulun suunnitteluun ja liitteenä ovat niin Brightonin kuin Lontoon keskusta-alueen kartat sekä Lontoon metrokartta.

2. Käytännön tietoa ja ohjeita leirikoulun suunnitteluun ja toteutukseen

Leirikoulun suunnittelu kannattaa aloittaa valitsemalla kohdemaan- tai paikkakunta, joka nivoutuu yhteen opetussuunnitelman kanssa. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi vierailukohteet voivat antaa oppilaille jotakin ylimääräistä ja uuden näkökulman tukemaan opiskeltavia aihealueita. Leirikoulumatka Brightonin sopiikin hyvin tukemaan esimerkiksi englanninkielen, yhteiskuntaopin ja historian opintokokonaisuuksia.

Leirikoulun suunnittelu on syytä aloittaa hyvissä ajoin, mieluiten jo puoli vuotta ennen varsinaista leirijaksoa. Vanhemmille tulee ilmoittaa leirikoulusta ajoissa, jotta esimerkiksi varojenkeruuseen on riittävästi aikaa. Jokainen leirikoululainen vastaa leirikoulun kustannuksista omalta osaltaan. Ryhmä voi hakea rahallista avustusta myös omalta kunnaltaan, joka taas anoo rahoitusta valtiolta. Tällöin on tehtävä talousarvio, jossa määritellään kustannukset seuraavista osa-alueista:

- kuljetus
- majoitus
- ruokailu
- opettajan päiväraha
- avustavan henkilökunnan palkkaus
- sijaiskorvaukset
- puhelinkulut
- vakuutukset

Leirikoulun esityövaiheeseen kuuluvat myös työnjaon sopiminen opettajien ja oppilaiden kesken sekä matkavalmistelut. Mikäli matkaan lähtee useampi opettaja tai ohjaaja, voidaan vastualueet jakaa heidän kesken.

Näin ollen kaikki vastuu ja käytännön järjestelyt eivät kasaannu yhden ihmisen hoidettavaksi. Myös oppilaat on tärkeää ottaa mukaan leirikoulun suunnitteluun. Ryhmä voidaan jakaa pienempiin työryhmiin, joilla jokaisella on oma vastuualueensa. Näin oppilaat saadaan myös entistä enemmän innostumaan leirikoulusta.

Ulkomaille suuntautuvan leirikoulun valmisteluissa voi kääntyä myös ammattitaitoisten matkanjärjestäjien puoleen, jolloin esimerkiksi lentojen ja majoituksen järjestäminen voi sujua helpommin. Matkanjärjestäjät osaavat räätälöidä oikeanlaisia paketteja ryhmän tarpeiden mukaan. Heillä on suhteita kohdemaan- ja paikkakunnan matkailualalla toimiviin yrityksiin. Lisäksi matkanjärjestäjät voivat mahdollisesti järjestää oppilaille majoituksen paikallisissa perheissä. Räätälöityjä leirikouluja tarjoavat esimerkiksi

- Lomalinja Oy (www.lomalinja.com)
- Saarikoski Travels (www.matka-saarikoski.fi)
- STS Kielimatkat (www.sts.fi)

Mikäli leirikoulun järjestelyistä ja toteutuksesta haluaa vastata kokonaan itse, on esimerkiksi lentojen ja majoitusten hintoja hyvä vertailla. Leirikoulun ajankohta vaikuttaa matkan hintaan, joten onkin kannattavaa jo hyvissä ajoin etukäteen tarkkailla eri kuukausien ja viikonpäivien hintoja. Vertailuja voi tehdä Internetissä erilaisilla sivustoilla, jotka näyttävät eri lentoyhtiöiden hinnat halutulle päivämäärälle. Myös majoituspaikkojen hintoja pystyy vertailemaan samalla tavalla. Majoitusvaihtoehtojakin on useita, esimerkiksi hotellit, hostellit ja leirikeskukset. Useat lentoyhtiöt lentävät Suomesta Englantiin, tosin lähtöpaikkakunta Suomessa ja määränpääkenttä Englannissa vaikuttavat siihen, mikä lentoyhtiö liikennöi milläkin reitillä.

Ennen leirikoulua pitää sopia myös mahdolliset vierailut Brightonissa tai Lontoossa sijaitseviin kouluihin tai yrityksiin. Kannattaa ottaakin selvää, onko omalla koululla ystävyyskouluja kyseisissä kaupungeissa. Tutustuminen paikallisiin toimijoihin on oppilaille loistava tapa kehittää ja luoda kansainvälisiä suhteita.

Leirikoulujakson aikana opitut ja koetut asiat kootaan yhdessä oppilaiden kanssa paketiksi, joka tiivistää leirikoulun tapahtumat. Näin oppilaat itse näkevät konkreettiset tulokset ja paketin avulla on myös helppo esitellä leirikoulua siitä kiinnostuneille. Tuotoksena voi olla esimerkiksi Power-Point -esitys tai tiedote paikallislehteen.

3. Ryhmän ohjaajana toimiminen vieraassa maassa

Opettajan tai muunlaisen ohjaajan koulutus helpottaa huomattavasti ryhmän ohjaamista ulkomailla. Ohjaaja toimiikin eräällä tapaa matkaoppaana koko leirikoulun ajan. Ohjaajan vastuulla on huolehtia oppilaiden turvallisuudesta sekä leirikoulun käytännön asioiden sujuvuudesta. Ohjaajan tehtävänä on myös järjestää retket ja kuljetukset kohteessa, mikäli niitä ei ole tilattu esimerkiksi matkanjärjestäjän kautta. Englantiin suuntautuvan leirikoulun ohjaajan on tärkeää osata ja ymmärtää paikallista kieltä sekä olla riittävän oma-aloitteinen ja rauhallinen, mikäli jokin asia ei sujukaan sovitulla tavalla.

Ennen matkaa oppilaita tulee muistuttaa erilaisista käytännön asioista. Kaikilla tulee esimerkiksi olla voimassa oleva passi ja myös matkavakuutuksen on syytä olla ajan tasalla. Lisäksi kannattaa suositella vaihtamaan jonkin verran euroja Englannin punniksi jo ennen matkaa, sillä näin esimerkiksi matkalippujen ostaminen kohteeseen saavuttaessa on huomattavasti yksinkertaisempaa. Ohjaaja voi myös kerätä rahat valmiiksi kaikilta oppilailta ja ostaa tarvittavat liput yhdellä kertaa. Oppilaita kannattaa myös pyytää selvittämään heidän puhelinliittymiensä toimivuus ulkomailta.

Ennen leirikoulua on hyvä hankkia tietoa kohdemaasta Englannista, sekä kaupungeista joissa leirikoulun aikana vierailaan, eli Brightonista ja Lontoosta. Erityisen tärkeää on tutustua etukäteen paikalliseen kulttuuriin ja elämäntapaan, erityisesti jos matkan aikana oppilaat majoittuvat englantilaisissa perheissä. Oppilaille on hyvä etukäteen antaa tietoa esimerkiksi käytöstavoista sekä käytännön seikoista, jotka ovat erilaisia kuin Suomessa.

Retkien suunnittelu ja vierailukohteiden valinta on tärkeää tehdä jo ennen matkaa. Myös leirikoulujakso on hyvä aikatauluttaa melko tarkasti jo ennen matkaa, mutta suunnitelmien muutoksiin on toki syytä varautua. Vierailukohteet kannattaa valita sen mukaan, miten niistä on hyötyä oppilaille ja miten ne soveltuvat leirikoulun teemaan. Osaan nähtävyyksistä ja vierailukohteista peritään erillinen pääsymaksu. Myös näistä tulee ottaa selvää ennen matkaa, jotta oppilaille pystytään tiedottamaan kuinka paljon heidän tulisi varata rahaa pääsylippuihin.

Ison ryhmän kanssa liikuttaessa on tärkeää tarkistaa useaan otteeseen, että koko ryhmä on kasassa eikä kukaan ole eksynyt. Mahdollisia eksymistilanteita varten on hyvä varmistaa, että oppilailla on ohjaajan puhelinnumero ja heidän kanssaan voi myös sopia tietyn tapaamispaikan tiettyyn aikaan, mikäli retken aikana eksyy muusta ryhmästä. Tässä oppaassa esitellään myöhemmin Brightonin ja Lontoon suosituimpia nähtävyyksiä.

Sekä Lontoossa että Brightonissa on kätevästi liikkua ison ryhmän kanssa käyttäen julkisia kulkuvälineitä. Ennen matkaa on hyvä tutustua esimerkiksi Lontoon metroverkostoon sekä molempien kaupunkien paikallisiin linja-autojen reitteihin ja aikatauluihin. Ennen matkaa pitää myös selvittää julkisilla liikennevälineillä liikkumisesta koituvat kustannukset, jotta oppilaat osaavat varata tarpeeksi rahaa matkalippuihin. Tässä oppaassa on myös lisätietoa liikkumiseen kaupungeissa. Joskus voi olla hyvä käyttää myös vuokra-autoa, jolla koko ryhmä pystyy liikkumaan yhdessä. Useat yritykset vuokraavat busseja ryhmien käyttöön, joten ennen matkaa kannattaa tehdä tarjouspyyntöjä useampaan yritykseen. Lisätietoa löytyy muun muassa seuraavilta Internet-sivuilta

- www.bustransfer.com
- www.bmcoaches.co.uk

Ryhmän ohjaajana kaikkein tärkeintä on kuitenkin toimia vastuullisesti huolehtien jokaisesta oppilaasta. Mahdollisissa ongelmatilanteissa on tärkeää säilyttää oma maltti ja toimia mahdollisimman rauhallisesti. Ohjaajan esimerkillinen toiminta vaikuttaa positiivisesti oppilaiden leirikoulusta saamiin kokemuksiin.

4. Tietoa Englannista ja maan kulttuurista

Englanti sijaitsee Länsi-Euroopassa ja se on osa Iso-Britannian saarivaltiota. Englanti saatetaan virheellisesti sekoittaa Iso-Britanniaan, johon kuitenkin kuuluvat myös Wales ja Skotlanti. Yhdistyneeseen kuningaskuntaan taas kuuluu edellä mainittujen lisäksi Pohjois-Irlanti. On tärkeää erottaa nämä toisistaan, vaikka kaikista maista käytetäänkin usein yhteistä nimitystä ”Britannia”.

Perustietoa

- Väkiluku 51 miljoonaa
- Virallinen kieli englanti
- Pääkaupunki Lontoo
- Valuutta englannin punta (£), yksi punta on n. 1,20 euroa
- Yleisimmät luottokorit käyvät maksuvälineinä, käteistä rahaa on kuitenkin hyvä varata mukaan
- Välimatkat ilmaistaan maileina (1 maili on n. 1,6 km)
- Painon mittayksikkönä käytetään paunaa (0,5 kg) ja tilavuuden mittayksikkönä gallonia (4,5 l)
- Pistorasiat erilaisia kuin Suomessa, käyttöön tarvitaan adapteri
- Vasemmanpuoleinen liikenne
- Aikaero Suomeen -2 tuntia

Kuva 1. Yhdistynyt kuningaskunta.

Lähde: www.cia.gov

Englanti on tuttu ulkomaalaisille muun muassa vaihtelevista sääolosuhteistaan, pubi- ja teekulttuureistaan sekä jalkapallosta, joka on maan suosituin urheilulaji. Myös rugby ja kriketti ovat erittäin suosittuja lajeja.

Englantilaiset mielletään usein myös hyvin kohteliaaksi kansaksi. Englannissa on useita maailmankuuluja nähtävyyksiä aina vanhoista historiallisista linnoista moderneihin maamerkkeihin. Lisäksi Lontoon metroverkosto on maailman vanhin. Suurkaupunkien lisäksi myös maaseudut kiinnostavat matkailijoita. Yksi hyvin suosittu majoitusmuoto onkin bed&breakfast, eli yöpyminen ja aamupala pienessä majatalossa, jossa on yleensä vain muutama huone. Usein majatalon omistajat asuvat itse samassa rakennuksessa.

Englantiin asettuivat ensimmäisenä asumaan keltit, jotka rakensivat maahan useita kyliä ja linnoja, joista osa on säilynyt tähän päivään saakka. Kelttien jälkeen maan valtasivat roomalaiset, jotka rakensivat lisää linnoja, kaupunkeja sekä useita maanteitä. Tunnetuin roomalaisten luomista jäljellä olevista kaupungeista lienee Manchester. Useat satoja vuotta vanhat linnat ovat maan tunnetuimpia nähtävyyksiä ja niistä yksi kuuluisimmista on the Tower of London. Lisäksi noin 3000 vuotta ennen ajanlaskun alkua rakennettu Stonehengen iso kivimuodostelma lähellä Salisburyn kaupunkia on suosittu historiallinen nähtävyys.

Vuonna 1707 Englanti, Wales ja Skotlanti yhdistyivät Britanniksi, jolloin ne saivat yhteisen hallituksen ja maan kuninkaallisten valtaoikeuksia vähennettiin. Vuoteen 1921 asti Irlanti oli Britannian siirtomaa, jonka jälkeen se jakautui itsenäisyyden myötä Irlannin tasavaltaan sekä Pohjois-Irlantiin, josta tuli osa Iso-Britanniaa. Irlannin itsenäistymisen jälkeen Irlannin tasavallan katolilaiset ja Pohjois-Irlannin protestantit ovat käyneet useita väkivaltaisia taisteluja keskenään.

Kelttien perintönä Iso-Britanniaan jäivät gaelin ja walesin kielet. Gaelia puhutaan pääasiassa Skotlannissa ja sitä puhuu noin 80 000 asukasta. Walesin kieltä puhutaan pääosin Walesissa ja sitä puhuu noin 500 000

henkilöä. Kielten perintöä pidetään yllä esimerkiksi musiikin ja kirjallisuuden avulla.

Englannissa on edelleen käytössä luokkajärjestelmä, joka jakaa kansan kolmeen eri luokkaan. Ylempään luokkaan kuuluvat vanhat vauraat suvut, keskiluokka koostuu hyvin tai kohtalaisen hyvin tienavista henkilöistä ja alempaan tai työväenluokkaan kuuluvat esimerkiksi maanviljelijät ja tehdastyöntekijät. Monet paikalliset arvioivat toisiansa koulutuksen ja varallisuustason perusteella. Englanti on monikulttuurinen maa ja ihmisiä arvostellaan myös etnisen taustan perusteella, vaikka englantilaiset ovatkin melko suvaitsevaisia.

Englannin kuningasperhe on erittäin tunnettu ja suosittu paitsi kotimaassaan, myös muualla maailmassa. Prinsessa Dianana oli ja on edelleen yksi tunnetuimpia kuningasperheen jäseniä. Lisäksi vuonna 2011 ihmiset ympäri maailmaa seurasivat innoissaan prinssi Williamin ja Kate Middletonin häitä.

Englantilainen sää on tunnetusti hyvin vaihteleva. Maa sijaitsee lauhkean ilmaston vyöhykkeellä, jossa vuodenaikojen vaihtelut on helppo havaita. Tämä vaikuttaa myös säähän. Talvet ovat pääosin melko leutoja, mutta silloin tällöin saattaa olla myös pakkaspäiviä, jolloin lämpötila voi laskea jopa -15 asteeseen. Kesät ovat taas lämpimiä, jolloin saatetaan kokea myös +30 asteen hellepäiviä. Sää saattaa kuitenkin myös kesällä muuttua viileäksi, joten vuodenaikojen riippuen on matkalle hyvä varata mukaan lämpimiä vaatteita sekä sateenvarjo, sillä Englannissa sataa melko usein.

Englantilaisilla voidaan katsoa olevan joitakin yhteisiä luonteenpiirteitä, vaikka tulee toki muistaa, että jokainen ihminen on oma yksilönsä. Englantilaiset voivat aluksi vaikuttaa hieman etäisiltä ja jäykiltä, mutta jos heihin tutustuu paremmin, osoittautuvat he usein hyvin mukaviksi ja

kohteliaiksi. Heiltä ei kuitenkaan tuttavuuden alussa kannata kysellä henkilökohtaisia kysymyksiä, sillä englantilaiset ovat tarkkoja yksityisyydestään. Maaseudulla ihmiset saattavat toivottaa vieraat tervetulleiksi ystävällisemmin ja ovat avuliaampia, kuin suurkaupungeissa asuvat. Tämä johtuu yleensä siitä, että kaupunkilaisilla on hektisempi elämänrytmi, jonka vuoksi he eivät välttämättä ehdi kiinnittää muihin niin paljon huomiota.

Mikäli leirikoulun majoitusvaihtoehdoksi valitaan perhemajoitus, on hyvä tietää hieman paikallisesta perhekulttuurista. Englantilainen perhe ei eroa paljoa esimerkiksi suomalaisesta perheestä. Perheeseen kuuluvat yleensä vanhemmat ja muutama lapsi. Nykyään on myös runsaasti yksinhuoltajaperheitä. Lapset muuttavat yleensä pois kotoa heti kun heillä on siihen varaa, mutta osa työelämään siirtyneistä lapsista asuu silti edelleen kotona, sillä se tulee heille halvemmaksi. Erityisesti nuoret miehet viihtyvät hyvin kotona äidin ruokien äärellä.

Vapaa-ajallaan englantilaiset viihtyvät kauniilla säällä puistoissa, joita onkin maassa useita kymmeniä, niin pieniä kuin isoja. Sateen yllättäessä paikalliset vetäytyvät pubeihin syömään, tapaamaan ystäviään ja vaihtamaan kuulumisia. Myös alaikäiset pääsevät pubeihin vanhempien seurassa, mutta alkoholia myydään vain yli 18-vuotiaille.

Englantilaiset ovat tunnetusti kohteliaita puhutellessaan varsinkin vieraita ihmisiä. He myös olettavat vastapuolelta samanlaista käytöstä. Englantilaiset käyttävät puhuessaan runsaasti kiittämistä korostavia ilmaisuja ”please” ja ”thank you”. Kohteliaista kiittämistä ilmaisevia sanoja kannattaa käyttää vaikka vähän liikaakin, kuin että niitä ei käyttäisi ollenkaan. Tuttavallisemmin voi kiittää sanomalla ”cheers”, mutta tätä termiä kannattaa käyttää vasta sitten, kun on tutustunut toiseen henkilöön paremmin. Termiä ”excuse me” käytetään myös paljon ja sillä voidaankin avata

keskustelu jos halutaan tiedustella jotakin asiaa. Tervehdittäessä sanotaan yleensä "hello" tai tuttavallisemmin "hi". Tavatessa uusia ihmisiä englantilaiset käättelevät, aivan kuten Suomessakin. On myös kohteliasta esitellä itsensä.

Englantilaiset ovat tarkkoja siitä, että saapuvat sovittuihin tapaamisiin ajoissa ja näin ollen olettavat sitä myös vastapuolelta. Onkin tärkeää, että leirikoulun aikana esimerkiksi ennalta sovittuihin vierailukohteisiin saavutaan ajoissa, mielellään jo noin 10 minuuttia ennen varsinaista tapaamisaikaa. Vierailukohteesta ja vierailun luonteesta riippuen kannattaa myös harkita pienen lahjan viemistä. Mikäli leirikoulun aikana majoitutaan perheissä, voivat oppilaat viedä perheeseen pienen tuliaislahjan.

5. Brightonin ja Lontoon tietopaketit

Tässä kappaleessa on tietoa varsinaisesta leirikoulukohteesta, eli Brightonista sekä Lontoosta, jossa vierailu voidaan yhdistää osaksi leirikoulujaksoa.

Brighton

- Sijaitsee Etelä-Englannin rannikolla
- Muodostaa yhdessä viereisen Hoven kaupungin kanssa 250 000 asukkaan kaupunkialueen
- Oli 1700-luvulla tunnettu merivesikylpylöistään
- Yksi Englannin suosituimmista rantakohteista
- Vuosittain kaksoiskaupungeissa vierailee 8 miljoonaa kävijää

Kuva 2. Brightonin sijainti.

Lähde: maps.google.fi

Kesäkaupunkina tunnettu Brighton on ollut vuosia myös suosittu kieli- matkakohde ja joka kesä kaupunki täyttyykin eri maista saapuvista kieli- kurssilaisista. Kielimatkalaiset majoittuvat usein paikallisissa perheissä, jotka ovat toimineet isäntäperheinä jo vuosia, joten leirikoulujakson aika- na yksi mahdollinen majoitusvaihtoehto voi olla isäntäperhe. Kaupungissa on totuttu lukuisiin ulkomaalaisiin nuoriin ja näin ollen se soveltuu lois- tavasti myös leirikoulukohteeksi. Kaupunki on kooltaan melko pieni, joten se on myös miljoonakaupunkeja turvallisempi.

Brightonissa ei ole lentokenttää, mutta Lontoosta pääsee kaupunkiin kä- tevästi niin junalla kuin linja-autolla. Matka-ajat vaihtelevat tunnista

kolmeen tuntiin, riippuen lähtöpaikasta. Sekä Gatwickin että Heathrow'n lentoasemilta on suorat linja-autoyhteydet Brightonin, kun taas junat lähtevät esimerkiksi St. Pancrasin asemalta, joka sijaitsee keskeisellä alueella Lontoossa.

Myös Brightonista Lontooseen on useita linja-auto- ja junavuoroja päivässä. Lippujen hinnat vaihtelevat noin 10 ja 30 punnan välillä. Lontoon vierailun osana leirikoulua voi siis toteuttaa oman mieltymyksen mukaan joko leirikoulun alussa tai lopussa.

Liikkuminen ja nähtävyydet

Brightonin tunnetuimpia nähtävyyksiä ovat sen satama-alue sekä mukulakivirannat. Satama-alue on vilkkaimmillaan kesäsesongin aikana, joten jos leirikoulu päätetään toteuttaa talvella, on hyvä ottaa huomioon, että nähtävää voi olla hieman vähemmän. Suosittuja vierailukohteita ovat myös kaupungin maailmanpyörä sekä kuninkaallinen paviljonki. Kaikki nähtävyydet sijaitsevat kaupungin keskustan alueella kävelyetäisyydellä toisistaan. Tämän oppaan liitteenä on kartta Brightonin kaupunkialueesta, jonka saa halutessaan tulostettua suurempana Brightonin viralliselta matkailusivustolta. Mikäli haluaa ottaa etäisyyttä kaupunkielämään, voi halutessaan vierailla lähialueiden maaseuduilla ja tutustua esimerkiksi vanhoihin linnoihin.

Kuva 3. Brightonin maailmanpyörä.

Lähde: www.visitbrighton.com

Kaupungissa on kätevintä liikkua kävellen, mutta Brightonin ja Hoven alueella liikennöivät myös paikallisbussit. Busseihin voi ostaa kertalippuja tai päiväkohtaisia lippuja, joilla voi matkustaa rajattomasti niiden voimassaoloajan sisällä. Lippujen hinnat vaihtelevat yhdestä viiteen puntaan. Lisätietoa nähtävyyksistä ja kaupungin julkisesta liikenteestä on Brightonin matkailutoimiston Internet-sivuilla.

Majoitus, ostosmahdollisuudet ja ruokailu

Brightonissa voi majoittua niin hotelleissa, hostelleissa kuin bed&breakfast -majataloissakin. Hotelleissa majoituttaessa on hyvä ottaa huomioon mitä nimitystä huoneesta käytetään. ”Double room” on kahden hengen huone, jossa on yhteinen pari sänky. ”Twin room” on taas kahden hengen huone, jossa on erilliset sängyt. Myös vuokrattavat huoneistot ovat yksi majoitusvaihtoehto ja ne saattavat olla esimerkiksi hotellia halvempia. Vuokrattavat huoneistot on kalustettu täysin ja niissä on yleensä myös keittiönurkkaus. Huoneistojen koot vaihtelevat yksiöistä usean huoneen huoneistoihin. Mikäli majoittuu hostellissa, on hyvä ottaa etukäteen selvää sen varustustasosta ja palveluista.

Majoituspaikkojen hinnat vaihtelevat riippuen sijainnista ja tasoluokituksesta. Halvimmat huoneet maksavat noin 20 puntaa yöltä. Englannissa majoituspaikoille on määritelty tähtiluokitus, jossa viisi tähteä on korkein, jolloin majoituspaikka on korkeatasoinen. Yhden tähden paikat ovat taas melko vaatimattomia. Lisätietoa majoitusvaihtoehtoista saa paikan päällä Brightonin matkailutoimistosta sekä ennen matkaa Brightonin viralliselta matkailusivustolta. Kaupungin matkailutoimisto voisi olla myös mahdollinen yritysvierailukohde leirikoulun aikana.

Brightonissa on useita erilaisia kauppiaita ostosten tekemiseen. Kaupungin kadut ovat täynnä pieniä putiikkeja ja keskustassa sijaitsee iso Churchil

Square -ostoskeskus, joka on avoinna joka päivä ja jossa on yli 90 kaup-
paa. Ostoskeskuksessa on myös useita kahviloita ja ravintoloita. Lisää
ostoskeskuksesta osoitteessa www.churchillsquare.com.

Kuva 4. Churchill Square -ostoskeskus.

Lähde: www.visitbrighton.com

Kävelyetäisyydellä Brightonin keskustasta sijaitsevat Kemptownin ja Rot-
tingdeanin kaupunginosat ovat myös suosittuja ostosalueita. Myös Brigh-
ton Pier -satama-alueella on useita kauppiaita.

Brightonissa on useita erityylisiä ravintoloita ja kahviloita. Tarjolla on niin
aasialaista kuin eurooppalaista ruokaa. Myös pikaruokapaikkoja on usei-
ta. Kahviloissa voi käydä nauttimassa iltapäiväteen perinteiseen englantil-
laiseen tyyliin. Ruoka-annos maksaa halvemmissä ravintoloissa noin 10–
15 puntaa.

Lontoo

- Englannin pääkaupunki, yksi Euroopan suurimmista kaupungeista
- Sijaitsee Thames-joen varrella
- Kaupungissa vierailee vuosittain miljoonia matkailijoita
- Heathrow'n lentoasema on yksi maailman vilkkaimmin liikennöityjä

Kuva 5. Lontoon sijainti.

Lähde: maps.google.fi

Lontoossa on matkailijalle paljon nähtävää ja koettavaa jokaiseen maakuun. Kaupungin lukuisat nähtävyydet ja vierailukohteet sekä kaupat tarjoavat ajanvietettä useammaksikin päiväksi.

Lontooseen pääsee suorilla lennoilla Suomesta kätevästi noin kolmessa tunnissa. Useat eri lentoyhtiöt lentävät Lontooseen, pääosin Heathrow'n ja Gatwickin kentille. Lontooseen lentävät Helsinki-Vantaalta esimerkiksi:

- Blue1 (lentää Heathrow'lle, www.blue1.com)
- British Airways (lentää Heathrow'lle, www.britishairways.com)
- Finnair (lentää Heathrow'lle, www.finnair.com)
- Norwegian (lentää Gatwickille, www.norwegian.com)

Lentojen hinnat vaihtelevat matkustusajankohdan ja lentoyhtiön mukaan. Menopaluun hinnat ovat noin 150–500 euroa. Niin sanotuilla halpalentoyhtiöillä, kuten Norwegianilla lennettäessä on hyvä ottaa huomioon, että lennon hintaan ei välttämättä sisälly matkalaukuista aiheutuvia kustannuksia. Lentojen hinnat ovat välille Helsinki–Lontoo. Mahdollisia Suomen sisäisiä liittymälentoja ei ole laskettu mukaan hintaan.

Liikkuminen ja nähtävyydet

Lentokentiltä pääsee Lontoon keskusta-alueelle kaikkein kätevimmin joko metrolla tai junalla. Heathrow'n asemalta liikennöivät Lontooseen niin junat kuin metro. Metrolla matka kestää vajaan tunnin, kertalippu maksaa noin 4 puntaa. Junalla pääsee Lontoon Paddingtonin asemalle noin 15 minuutissa ja yhdensuuntaisen lipun hinta on noin 15 puntaa. Gatwickin lentoasemalta pääsee junilla Lontoon Victorian asemalle. Junien matka-aika on noin 40 minuuttia ja yhdensuuntainen lippu maksaa noin 9–15 puntaa, riippuen junatyypistä. Molemmilta lentoasemilta lähtevien junien vuoroväli on noin 15 minuuttia. Stanstedin lentoasemalta pääsee Lontoon keskustaan kätevimmin Stansted Express -junalla, jonka matka-aika on noin 45 minuuttia ja vuoroväli 15 minuttia. Junan päätepysäkki on Liverpool Streetin asema. Tämän oppaan liitteenä on kartta Lontoon metrosta, josta on helppo tarkistaa eri asemien sijainnit.

Kaupungin sisällä on helpointa liikkua julkisilla liikennevälineillä ja erityisesti metrolla, sillä se liikennöi 12 linjalla monissa eri kaupunginosissa. Metro liikennöi päivittäin aamusta iltaan ja sen liikennöintialue on jaettu 9 vyöhykkeeseen. Vyöhykkeet 1 ja 2 kattavat niin sanotun keskusta-alueen, kun taas esimerkiksi Heathrow'n lentoasema sijaitsee vyöhykkeen 6 alueella. Metrolippujen hinnat määräytyvät vyöhykkeiden mukaan. Mitä kaukaisempia vyöhykkeitä käyttää, sen kalliimpi on lipun hinta. Kertalippujen hinnat ovat noin 4–10 puntaa. Tämän oppaan liitteenä on Lontoon metrokartta.

Kuva 6. Oyster-kortti.
Lähde: www.tfl.gov.uk

Mikäli Lontoossa aikoo matkustaa julkisilla kulkuneuvoilla enemmänkin, kannattaa ostaa matkakortti. London Oyster -kortti toimii maksuvälineenä liikennevälineissä ja sillä maksettaessa matka on kertalippua halvempi.

Oyster-kortit maksavat 18 puntaa. Kortilla voi matkustaa metrossa, busseissa, raitiovaunuissa sekä lähijunissa. Kortti kelpaa myös useimpiin maan sisäisiin kaukojuniin. Lisätietoa kortista osoitteessa www.tfl.gov.uk/oyster.

Metro kulkee kaupungin keskustan alueella maan alla, joten jos nähtävyyksiin haluaa tutustua liikennevälineestä käsin, paikallisbussit ovat siihen hyvä vaihtoehto. Monet nähtävyydet sijaitsevat bussilinjojen reittien varrella. Kaupungissa on toki myös järjestettyjä kiertoajeluja nähtävyyksien katseluun. Niiden hinnat ovat noin 10–20 puntaa.

Kuva 7. Lontoon paikallisbussi.

Lähde: www.visitlondon.com

Lontoossa on useita maailmankuuluja nähtävyyksiä. Leirikoulun ja oppimisen kannalta olisi hyvä käydä esimerkiksi jossakin museossa sekä tutustua historiallisesti merkittäviin rakennuksiin. Toki huvitteluakaan ei pidä unohtaa, sillä sen avulla voidaan motivoida oppilaita oppimaan uutta myös Lontoon vierailun aikana. Suosituimpia nähtävyyksiä kävijämäärien mukaan ovat muun muassa:

- British Museum, jossa on näyttely ihmiskunnan esihistoriasta nykypäivään (www.britishmuseum.org)
- London Eye, maailman suurin maailmanpyörä, josta on upeat näkymät kaupungin yli (www.londoneye.com)

- Madame Tussads'n vahakabinetti, jossa on esillä vahanukkejäljitelmiä useita tunnetuista julkisuuden henkilöistä (www.madametussauds.com)
- Tower of London, joka on toiminut vuosisatojen aikana niin vankilana kuin kuninkaallisena palatsina (www.hrp.org.uk/toweroflondon)

Kuva 8. Tower of London.

Lähde: www.visitlondon.com

Useat muutkin museot ovat vierailun arvoisia, sillä useimpiin on ilmainen sisäänpääsy. Lontoossa on myös useita kauniita puistoja, joissa kannattaa käydä. Tunnetuin puisto on kaupungin keskusta-alueella sijaitseva Hyde Park.

Mikäli aikoo vierailla useammassa maksullisessa nähtävyydessä, kannattaa harkita London Pass -kaupunkikortin hankkimista, jolla saa ilmaisen sisäänpääsyn useimpiin nähtävyyksiin ja vierailukohteisiin. Kortilla pääsee myös usein jonojen ohi vierailukohteissa. Korttiin voi halutessaan yhdistää myös matkakortin. Yhden päivän passi maksaa ilman matkakorttia 46 puntaa ja matkakortin kanssa 54 puntaa. Lisätietoa passista on osoitteessa www.londonpass.com.

Majoitus, ostosmahdollisuudet ja ruokailu

Lontoossa on eritasoisia ja -tyylisiä majoitusvaihtoehtoja. Tarjolla on niin hotelleja, hostelleja, vuokrattavia huoneistoja kuin bed&breakfast -majatalojakin. Hinnat vaihtelevat tason ja sijainnin mukaan.

Lomasesonkien aikana hinnat ovat yleensä korkeammat. Majoituspaikan sijainti kannattaa pyrkiä valitsemaan sen mukaan, missä päin kaupunkia aikoo vierailun aikana liikkua. Halvimmat huoneet maksavat noin 20 puntaa yöltä. Majoituspaikkoja on kaupungissa satoja, joihin voi tutustua esimerkiksi Lontoon matkailusivustolla.

Majoitusta varattaessa on syytä kiinnittää huomiota muutamaankin eri seikkaan. Majoituspaikkojen huoneet ovat yleensä joko yhden, kahden tai kolmen hengen huoneita. Joissakin paikoissa saattaa olla myös isompia perhehuoneita, sekä soluhuoneita, joista käytetään nimitystä ”dormitory”. Soluhuoneessa jokaisella on oma sänky ja samaan huoneeseen sijoitetaan usein sekä miehiä että naisia. Soluhuone on useimmiten kaikkien halvin majoitusvaihtoehto ja mitä enemmän niissä on majoittujia, sen halvempi on hinta.

Lontoossa on lukematon määrä kauppia ostosten tekemiseen. Ympäri kaupunkia on tarjolla kauppia niin vaatteiden kuin esimerkiksi matkamuistojenkin ostamiseen. Kaupungissa on kaksi suurta Westfield-nimistä ostoskeskusta, joista toinen sijaitsee kaupungin länsiosassa ja toinen idässä. Kaupungissa sijaitsee myös maailmankuulu Harrodsin tavaratalo. Vierailun arvoisia ovat myös kaupungin useat markkina-alueet, joissa myydään niin ruokaa, muotia kuin lahjatavaroita.

Ravintoloita on Lontoossa vähintäänkin yhtä kattavasti kuin kauppoja. Valikoimaa riittää pikaruokaloista kasvisravintoloiden kautta perinteisiin englantilaisiin ravintoloihin. Vierailun aikana voi vaikkapa maistaa tunnettua englantilaista ruokayhdistelmää ”fish and chips” eli kalaa ja ranskalaisia perunoita. Kaupungissa on myös tunnettujen kokkien omistamia ravintoloita, joita voi käydä ihailemassa vaikka vain ulkopuolelta. Halvemmissa ravintoiloissa aterialla varten kannattaa varata rahaa noin 10–20 puntaa. Tasokkaimmissa ravintoloissa annokset ovat luonnollisesti kalliimpia.

6. Lopuksi

Leirikoulun toteutus on kokonaisuudessaan haasteellinen prosessi, johon kannattaa varata tarpeeksi aikaa sekä laatia sille tarkka toteutussuunnitelma. Näin mahdolliset ongelmatilanteet voidaan osittain ennakoida jo ennen matkaa. Matkan jälkeen on hyvä kerätä oppilailta palaute leirikoulun onnistumisesta. Myös mahdolliset parannusehdotukset kannattaa ottaa huomioon.

Leirikoulu ulkomailla on nuorille ainutlaatuinen kokemus, joten sen onnistumiseen on tärkeää panostaa. Positiivinen mielikuva leirikoulusta säilyy mielessä vuosien ajan ja siitä voi olla hyötyä myös tulevaisuuden työelämässä.

7. Kirjallisuutta ja Internet-sivustoja matkan suunnitteluun

Terry Tan: Culture Shock: A Survival Guide to Customs and Etiquette- Great Britain:

Kirja sisältää tietoa muun muassa englantilaisista käytöstavoista, arkipäiväisestä elämästä sekä vinkkejä keskustelun ylläpitämiseen paikallisten asukkaiden kanssa.

Kate Fox: Watching the English: The Hidden Rules of English Behaviour:
Englantilaisen kirjailijan teos englantilaisesta kulttuurista ja paikallisten käyttäytymistavoista. Kirjassa on käytetty paljon esimerkkejä sekä huumoria, joka tekee teoksesta helposti luettavan.

www.luokkis.com

Suomalainen leirikoulusivusto. Paljon hyödyllistä tietoa ja käytännön ohjeita leirikoulun suunnitteluun ja toteutukseen.

www.visitbrighton.com

Brightonin virallinen matkailusivusto. Kattavasti tietoa niin nähtävyyksistä, majoituksesta kuin ravintoloista.

www.visitlondon.com

Sivusto sisältää paljon tietoa Lontoosta matkailijalle. Sivustolla on muun muassa listattu suosituimmat nähtävyydet ja annettu paljon vinkkejä vapaa-ajan aktiviteetteihin.

www.tfl.gov.uk

Tietoa Lontoon julkisesta liikenteestä. Sivustolta löytyy muun muassa metron ja bussilinjojen kartat sekä tietoa erilaisista matkalipputyypeistä.

www.lonelyplanet.com

Hieman erilainen matkailusivusto. Matkavinkit on suunnattu erityisesti pienellä budjetilla matkustaville sekä reppumatkailijoille, jotka haluavat välttää pahimmat turistiryvät.

www.tripadvisor.com

Matkailusivusto, johon matkailijat voivat itse kirjoittaa arvosteluja hotelleista, lennoista ja vierailukohteista. Tätä sivustoa kannattaa käyttää apuna erityisesti majoituspaikkojen valinnassa.

www.vertaa.fi

Sivustolla pystyy helposti vertailemaan lentohintoja tietylle ajankohdalle. Sivusto näyttää useita eri vaihtoehtoja halutulle lennolle sekä eri yhtiöiden hinnat ja lentoreitit.

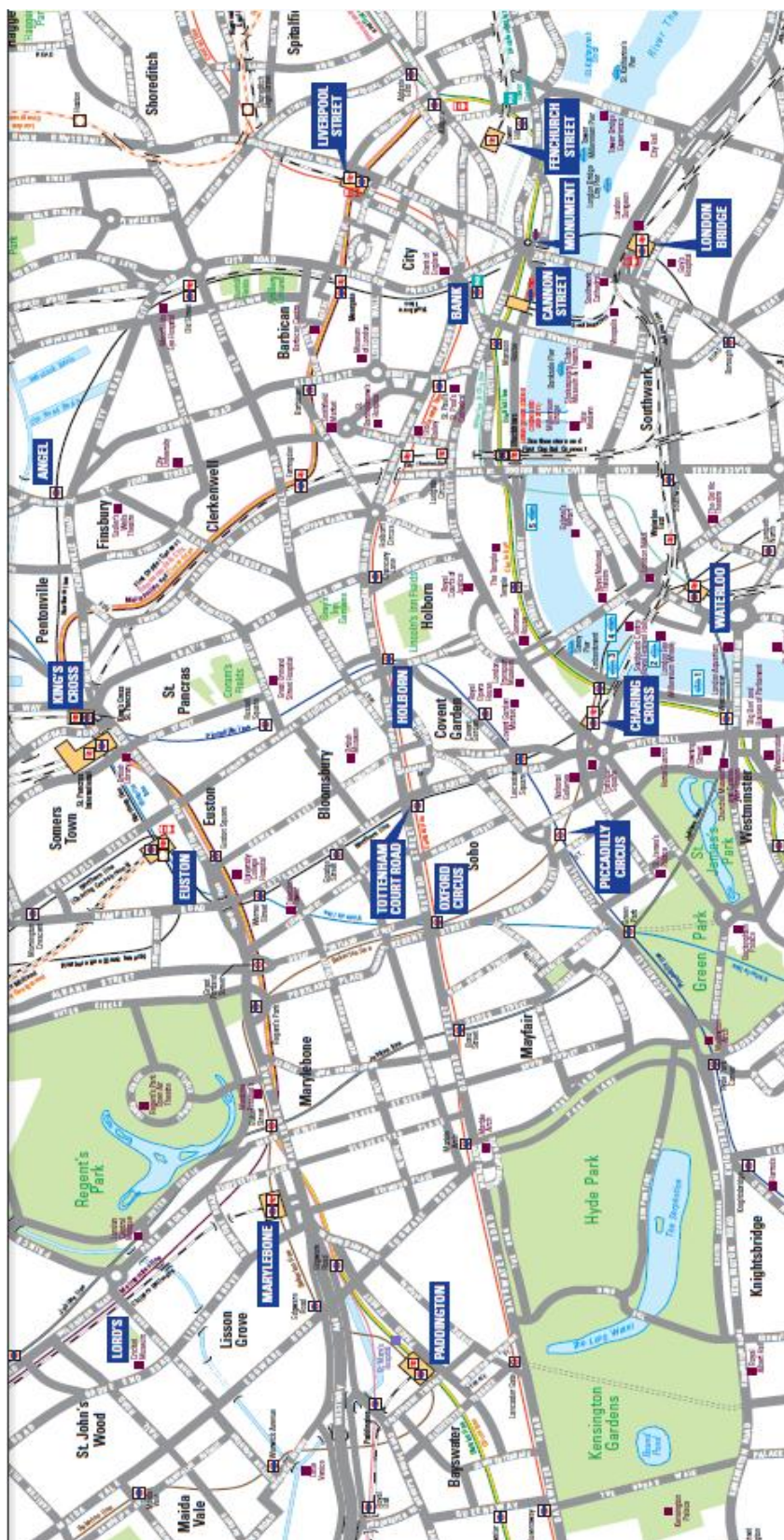
8. Liitteet

Kuva 1. Brightonin kartta. Lähde: www.visitbrighton.com

Kuva 2. Lontoon keskusta-alueen kartta. Lähde: www.tfl.gov.uk

Kuva 3. Lontoon metrokartta. Lähde: www.tfl.gov.uk

